

Priorita

číslo 12
prosinec 2020
zdarma

Informační zpravodaj Státního fondu životního prostředí ČR | www.sfzp.cz

▶ JAKO PRVNÍ V EVROPSKÉ UNII SPOUŠTÍME MODERNIZAČNÍ FOND str. 6

▶ DO OBCÍ V NÁRODNÍCH PARCÍCH **JDE 100 MILIONŮ** str. 2

▶ **V ROKYCANECH UDĚLALI PARK A ZACHRÁNILI RAKY** str. 7

▶ **DÁREK MŮŽE BÝT ŠETRNÝ K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ** str. 24

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

přinášíme vám nabitě vydání. Mezi vánočním rozjímáním, ukusováním cukroví a opakovaným sledováním Pekařova císaře se můžete začíst a přemýšlet, jestli by třeba některé z chystaných dotací nebyly prospěšné zrovna pro vaši komunitu.

Velkou novinkou je Modernizační fond. Ten nabídne

v následujících deseti letech až 150 miliard korun na nové obnovitelné zdroje energie, modernizaci teplárenství, optimalizaci spotřeby energie v průmyslu a podnikání, ale například i na modernizaci veřejné dopravy či komunitní energetiky. Česko tak díky penězům z tohoto fondu může přecházet na čisté ekologické zdroje a chránit tak klima. Na jaké konkrétní projekty bude možné získat dotaci a kdy se spustí první výzvy, se dočtete v našem článku.

Kdo je připraven, není překvapen. A může rychle využít dotace, chtělo by se dodat. U velkých projektů je jejich příprava dlouhá a ne úplně levná. Proto přicházíme s další výzvou, která umožní žadatelům připravit se na nové programové období Operačního programu Životní prostředí. Stručně řečeno, teď si nachystají projekt a pak mohou hned mezi prvními žádat o dotaci na jeho realizaci. Výzva na přípravu vodohospodářských projektů už běží, teď k ní přibýly dotace na projekty hospodařící s vodou.

Ano, přichází zima, ale pak přijde jaro a s ním nové programové období OPŽP. K němu přinášíme souhrn základních informací a také bilancujeme dobiňající období. Vše najdete přehledně na jedné dvoustraně. Nemusíte mít obavy, „starý operák“, jak se říká mezi námi úředníky, běží dál, stále můžete žádat například o dotaci na energetické úspory veřejných budov nebo ve Velké Deštově. Obec v národních parcích asi bude zajímat, že si mohou říci o peníze na infrastrukturu a nejen na ni.

Nezapomněli jsme ani na úspěšné projekty, mezi něž patří třeba i nahrazení jednorázového plastového nádobí. Pokud se vám poštěstí zajít na některé otevřené vánoční trhy, možná si svařák dáte z kelímku, který po jednom použití neskončí v koši. Do Vánoc nám sahají i naše pravidelné rubriky Technologie a Zahraničí.

Za celou redakci přejeme příjemné čtení, hezké Vánoce a šťastný nový rok.

JAN RÖDLING
šéfredaktor

DO NÁRODNÍCH PARKŮ POSÍLÁ MŽP 100 MILIONŮ NA CESTY, ZELEŇ, OSVĚTLENÍ I ŠETRÝ TURISMUS

Obcím ležícím na území národních parků se otevírá další možnost, jak získat peníze na zlepšení vybavenosti pro místní obyvatele i návštěvníky.

Ministr životního prostředí Richard Brabec vyčlenil ze Státního fondu životního prostředí ČR 100 milionů korun, které pomohou s rozvojem infrastruktury a šetrného turismu či s ochranou před světelným smogem. Prostředky jsou určeny také ke spolufinancování nákladných projektů z Operačního programu Životní prostředí.

„V letošním roce čelíme v národních parcích enormnímu nárůstu turistického ruchu. Vyšší návštěvnost bezesporu přispívá k rozvoji života a vyšší zaměstnanosti v obcích, přináší s sebou ale i zvýšené nároky na vybavenost obcí, zajištění zázemí pro návštěvníky a v neposlední řadě i zvýšené nároky na péči o naše nejcennější přírodní památky. Do obcí v národních parcích posíláme investice stabilně už několik let a jsem rád, že v této nelehké době můžeme nabídnout dalších 100 milionů korun, které pomohou zlepšit kvalitu života místních obyvatel, servis pro turisty a péči o životní prostředí,“ uvádí ministr Richard Brabec.

Výzva je rozdělena do šesti oblastí podpory, které jsou nastaveny tak, aby co nejvíce reflektovaly aktuální požadavky dotčených obcí a správ národních parků. „Nejúvělejší zájem je tradičně o příspěvky na obnovu infrastruktury, tedy opravy cest, stezek, tras pro turisty a úpravy veřejných prostranství. Tentokrát budeme klást větší důraz na zakládání zeleně a informačním centřům poskytneme nyní příspěvek i na vytvoření nových, multioborových tras, publikací či vzdělávacích projektů,“ zdůrazňuje šéf rezortu životního prostředí.

Dotáční výzva pomůže starostům řešit také aktuální nedostatek parkovacích míst či předcházet odpadkům v přírodě. Z dotace mohou zajistit další odstavné plochy a parkoviště navazující na stávající turistickou infrastrukturu nebo pořídit nové lavičky, odpadkové koše, stojany na kola, veřejná pítká či požární nádrže, ale také informační tabule či navigační značení. Prostředky jsou určeny i na modernizaci pouličního osvětlení šetrného k životnímu prostředí, dovybavení informačních center a zpracování rozvojových dokumentů zaměřených na životní prostředí. I tentokrát výzva nabízí možnost spolufinancování nákladnějších projektů, na které získala

Veřejné osvětlení v obci Strážné

Foto: archiv SFŽP ČR

obec nebo jiný subjekt podporu z Operačního programu Životní prostředí.

Výše dotačního příspěvku je odstupňována podle typu projektu od 50 tisíc do 3 milionů korun. „Záleží vždy na typu projektu, dotace může pokrýt až 85 % způsobilých výdajů, při kofinancování projektů podpořených v rámci OPŽP poskytneme podporu ve výši 5 % způsobilých výdajů,“ informuje Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR, jehož úřad dotace administruje.

Žádosti o dotace v rámci výzvy č. 5/2020 Národního programu Životní prostředí mohou od 11. ledna do 12. dubna 2021 podávat obce, správy národních parků, ale i například svazky obcí, příspěvkové organizace nebo spolky. Projekt musí vždy proběhnout v obcích, které katastrem zasahují do území národního parku ČR. Na uskutečnění mají příjemci tři roky, podpořené projekty musí ukončit do 31. ledna 2024. U kofinancování projektů podpořených z OPŽP se období realizace řídí danou výzvou OPŽP. ●

Poslední norská výzva letošního roku podpoří ekovýchové aktivity

Více než 31 milionů korun na ekovýchové a informační projekty nabídne Státní fond životního prostředí ČR z Norských fondů. V čerstvě vyhlášené dotační výzvě „Reine“ podpoří projekty ve čtyřech oblastech: ochrana ekosystémů, ovzduší a vod a adaptace na změnu klimatu.

Počítá s podporou výukových programů cílených na školy i laickou a odbornou veřejnost, vzniknout ale mohou i nové televizní dokumenty a rozhlasové pořady, publikace či online kampaně. Elektronický příjem žádostí bude zahájen 15. prosince 2020 a potrvá až do poloviny února příštího roku.

„Výzva Reine je společná pro všechny oblasti podpory, kterým se v programu Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu Norských fondů věnujeme. Žadatelé z řad právnických osob mohou získat finanční podporu od 130 tisíc do 1,3 milionu korun na jeden projekt, dotace jim pokryje až 90 procent z celkových způsobilých výdajů. Tematicky mají na výběr ze čtyř oblastí: ochrana ekosystémů, snižování negativního vlivu lidské činnosti na kvalitu ovzduší, na kvalitu vod a adaptace na změnu klimatu na lokální úrovni. Na každou z těchto oblastí máme vyčleněno 7,8 milionu korun,“ představuje výzvu Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí České republiky.

Uchazeči mohou volit z celého spektra vzdělávacích ekologických projektů. Prostředky jsou určeny k přípravě konferencí, seminářů, kurzů či školení. Cílit mohou na zaměstnance firem, školní mládež, odbor-

ou i širokou veřejnost. Ve výzvě Reine však nejde pouze o environmentální výukové programy. Podpora směřuje také na osvětlové projekty, například tvorbu informačních odborných a populárně-naučných materiálů, jako jsou rozhlasové pořady, dokumentární filmy, publikace nebo online vzdělávací kampaně.

Žádosti o podporu mohou zájemci podávat online prostřednictvím Agendového informačního systému AIS SFŽP ČR, a to od 15. prosince 2020 až do 15. února 2021. Ke své žádosti mimo jiné předloží seznam referencí, kterým doloží své zkušenosti s realizací informačních či vzdělávacích kampaní. Vzhledem k nižší alokaci této výzvy a poměrně velkému zájmu ze strany potenciálních žadatelů bude moci jeden uchazeč předložit v každé oblasti nejvýše jednu žádost. Podpořené projekty musí být zrealizovány nejpozději do 30. června 2023.

„Věříme, že se nám podaří podpořit co nejvíce zajímavých projektů, které přispějí k větší informovanosti o ekologických tématech a pomohou formovat pozitivní a odpovědný přístup k životnímu prostředí,“ uzavírá Petr Valdman. ●

Problémy s pitnou vodou? Dalších 50 projektů za více než 80 milionů dostalo zelenou

Další desítky obcí postižených suchem získaly podporu na vybudování či zkapacitnění nových zdrojů pitné vody, jiným získaná dotace ulehčí shánění peněz na projektovou přípravu vodohospodářských projektů, jako je výstavba vodovodu, přivaděče, čistírny odpadních vod či související kanalizace.

Sucho v posledních letech pocítilo mnoho domácností. Vody ve studnách je málo a není tak kvalitní jako dříve. Na mnoha místech proto pracují na tom, aby se situace zlepšila. Pomáhají jim v tom dotace z rezortu životního prostředí.

Ministr životního prostředí Richard Brabec aktuálně schválil další sérii projektů z Národního programu Životní prostředí. Do více než padesáti míst přiteče přes 80 milionů korun a s nimi i lepší voda. Například ve Vrážích posílí vodárenskou soustavu, v Jahodově vybudují doplňkový zdroj vody a v Chotovicích napojí vodní vrt. „Dotace cílíme do oblastí, kde je to aktuálně nejvíce potřeba. Pomáháme obcím

s akutními problémy, aby opakovaně nemusely řešit potíže s náhradním zásobováním pitnou vodou,“ říká ministr životního prostředí Richard Brabec. I to je jeden z důvodů, proč MŽP podporuje podobné projekty prakticky nepřetržitě od roku 2016.

Na podporu dosáhlo také několik obcí, kterým chybí kromě vrtů a nových zdrojů vodovod nebo přivaděč a které se rozhodly tento handicap řešit. Schválená dotace jim totiž umožní financovat kompletní přípravu projektů na jejich vybudování. Peníze na vlastní realizaci budou moci v příštím roce získat z Operačního programu Životní prostředí 2021–2027. Třeba v Řehlovicích se

VÝZVA „REINE“

Výzva získala svůj název podle norské vesnice Reine, která se nachází na severu země na známém souostroví Lofoty. Původně rybářská vesnice je dnes jedním z nejčastějších cílů turistů, kteří sem míří nejen za překrásnými přírodními scenériemi. Výhled z místní hory Reinebringen na vesnici obklopenou mořem a ostrými vrcholky hor patří mezi vůbec nejznámější obrazy Norska. Samotné Lofoty se nachází asi 100–200 kilometrů za severním polárním kruhem a jsou klimatickou anomálií, neboť i přes jejich polohu neklesá teplota v jižní části souostroví pod bod mrazu. I ostatní výzvy Norských fondů mají názvy podle míst v severském království.

chystají zavést vodovod do místní části Nové Stadice, kde dosud chyběl.

„K těmto prvním úspěšným obcím se brzy přidají další. Výzva stále běží a došlé projekty vyhodnocujeme průběžně. Pokud se prostředky nevyčerpají dříve, bude možné žádost podat až do 29. ledna příštího roku,“ informuje ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman a dodává, že obce mohou na potřebnou dokumentaci získat až 90 % způsobilých výdajů.

K dispozici jsou stále i dotace na nové zdroje pitné vody, kde příjem žádostí stále probíhá. Žádat je možné v Národním programu Životní prostředí a výše dotace může dosáhnout až 3 milionů korun. ●

► PŘIPRAVTE SI PROJEKTY PROTI SUCHU, VYBÍZÍ OBCE MINISTR BRABEC A POSÍLÁ NA NĚ 100 MILIONŮ

Nové programové období Operačního programu Životní prostředí se naplno rozjede v druhé polovině příštího roku. Už nyní ale rezort MŽP nabízí obcím, městům a dalším žadatelům 100 milionů na kompletní projektovou přípravu opatření.

Opatření jim pomohou lépe se adaptovat na změny klimatu, efektivně zadržovat vodu v krajině a předcházet rozlévání vodních toků a vzniku povodní. Předem nachystané projekty zajistí rychlejší čerpání evropských dotací a žadatelům usnadní vlastní podání žádosti do OPŽP.

Finance na projektovou přípravu mohou zájemci čerpat z nové výzvy Národního programu Životní prostředí. Příjem žádostí už odstartoval a potrvá do března příštího roku. Dotace jsou určeny na zpracování kompletní dokumentace, díky níž pak žadatel získá peníze na samotnou realizaci z evropských fondů. Výzva cílí především na obce, které tak mohou začít pracovat na lepším hospodaření se srážkovou vodou, obnovu ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů a realizaci přírodě blízkých opatření cílených na zpomalení povrchového odtoku vody a protierozní ochranu.

„Chceme maximálně využít čas, než Evropská komise schválí programový dokument, a proto už nyní obcím posíláme peníze z prostředků Státního fondu

Foto: ©rudislav/Fotky&Foto

životního prostředí ČR, aby si mohly začít připravovat potřebnou dokumentaci k projektům, se kterými se plánují hlásit do nového Operačního programu Životní prostředí. Budou mít dostatek času se kvalitně nachystat a zároveň tím příští rok rychle nastartujeme čerpání evropských prostředků,“ vysvětluje smysl výzvy ministr životního prostředí Richard Brabec.

S podobným krokem přišlo ministerstvo už v létě. „V srpnu jsme spustili dotace na projektovou přípravu vodohospodářských projektů. Nyní pokračujeme podporou staveb a opatření, které řeší dvě naprosto stěžejní aktivity, a to ochranu proti po-

vodním a zadržování vody v krajině, včetně hospodaření se srážkovou vodou v obcích. Začátkem příštího roku bychom chtěli obcím nabídnout ještě dotace na přípravu projektů v oblasti energetických úspor u veřejných budov, které budou kromě „obyčejného“ zateplení cílit na sofistikovanější řešení s využitím moderních technologií,“ informuje ministr Brabec.

Do projektové přípravy, na kterou se podpora vztahuje, je možné zahrnout kompletní dokumentaci, tzn. počáteční podkladové studie a analýzy a projektovou i zadávací dokumentaci. Jak vysoko se dotace může vyšplhat, upřesňuje Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR: „Dotace žadatelům pokryje až 90 % výdajů a přijít si mohou až na 5 milionů korun. Peníze navíc poskytneme zálohově a teprve po doložení skutečných výdajů provedeme vyúčtování dotace.“

Základním předpokladem získání dotace na projektovou přípravu je následné podání žádosti do výzvy v Operačním programu Životní prostředí 2021–2027. „Příjemce má rovněž povinnost nám předkládat dílčí výstupy projektové přípravy, abychom mohli průběžně posuzovat, že je chystaný projekt v souladu s připravovanými podmínkami přijatelnosti v OPŽP 2021+,“ připomíná Petr Valdman.

Žádosti o peníze na projektovou přípravu je možné podávat do 31. března 2021, přičemž projekty musí být zrealizovány do 30. června 2022. Příjem žádostí probíhá elektronicky přes systém AIS Státního fondu životního prostředí ČR. ●

► DOTACE NOVĚ I NA PROJEKTOVOU PŘÍPRAVU KANALIZACÍ A ČOV

Plánujete v následujících letech výstavbu kanalizace, čistírny odpadních vod nebo její intenzifikaci? Díky aktualizovaným podmínkám výzvy č. 3/2020 Národního programu Životní prostředí máte možnost získat dotaci na pořízení potřebné dokumentace. Zároveň prodlužujeme příjem žádostí do konce března příštího roku.

Výzva si klade za cíl nastartovat čerpání finančních prostředků v novém programovém období 2021–2027, a to podporou přípravy projektů v oblasti vodohospodářské infrastruktury, které budou následně podány v Operačním programu Životní prostředí. Žadatel tak získá nejen dotaci, ale i dostatek času na zpracování kvalitního projektu. S aktualizací výzvy je možné nově žádat na samo-

statnou projektovou přípravu na výstavbu kanalizace či výstavbu/modernizaci čistírny odpadních vod, a to nikoli pouze jako součást komplexních projektů. Je tak možné podpořit dílčí realizace vodohospodářských projektů. Další důležitou změnou je povinnost příjemce průběžně předkládat dílčí výstupy projektové přípravy, čímž se zajistí, že chystaný projekt bude v souladu s přípra-

vanými podmínkami přijatelnosti v OPŽP 2021–2027. Předejde se tak chybně podaným projektům a zajistí se úspěšné čerpání dotace v připravovaném programovém období.

Na přípravu a podání žádosti mají zájemci nově více času. Příjem žádostí ve výzvě 3/2020 byl prodloužen až do 31. března 2021 do 14 hodin. V případě vyčerpání alokace může být příjem žádostí ukončen dříve. ●

► Téměř 2 miliardy míří na energetické úspory, vratné nádobí i domácí kompostéry

Úspora energií u veřejných budov a předcházení vzniku odpadů – to jsou hlavní témata projektů, které čerstvě schválilo Ministerstvo životního prostředí.

Kompostéry pro každého

Z Operačního programu Životní prostředí na ně dohromady pošle na dvě miliardy korun z Evropské unie. Peníze míří převážně do obcí a měst, část z nich si rozdělí i žadatelé z řad podnikatelských subjektů.

Díky dotacím z Operačního programu Životní prostředí se tisíce lidí snadno dostanou ke kompostérům, do kterých se třídí bioodpad. Půl miliardy na lepší recyklaci přírodního odpadu získalo dalších téměř 268 obcí a měst, které kompostéry zdarma poskytnou jednotlivým domácnostem, které o ně požádají. „Pokračujeme v tom, co děláme dlouhodobě. Usnadňujeme lidem třídění a obcím pomáháme snižovat náklady. To vše přispívá k tomu, že na skládkách končí méně odpadu. Biologicky rozložitelný komunální odpad mohou lidé opětovně použít na svých zahrádkách ve formě kompostu místo toho, aby skončil v černých popelnících,“ popisuje ministr životního prostředí Richard Brabec.

Foto: ©olesia/Fotky&Foto

Stop jednorázovému nádobí

Další podpořené projekty sníží využívání jednorázového nádobí. Na mnoha místech tak odzvoní jednorázovým kelímkům či nádobí na jedno použití. Podporu za bezmála 60 milionů korun získalo celkem 23 projektů. Obce při konání akcí, třeba již vánočních trhů, použijí nádobí, které se po umytí vrátí opět mezi lidi. Například v České Kamenici už nebudou používat jednorázové kelímky na akcích města, ke stejnému účelu přikročili i v Poděbradech nebo Hodoníně. „Je to další krok k vymýcení jednorázových plastů. Pro životní prostředí představují velkou hrozbu a toto je jedna z cest, jak s nimi skoncovat,“ vysvětluje ministr Richard Brabec a obratem připomíná aktivitu ministerstva „Dost bylo plastu“, která se zaměřuje právě na redukcii množství jednorázových obalů.

Do segmentu odpadů patří i další podpořené projekty na výstavbu takzvaných re-use center. Vzniknou například v Novém Hrozenkově na Zlínsku, ve Světnově na Vysočině nebo v Dobroměřicích na Ústecku. V centrech se shromažďují nechtěné věci, které by jinak končily na skládkách. Přitom někteří lidé by je rádi používali dál a právě k tomuto účelu tato centra slouží. Díky aktuální podpoře vyroste skoro padesát míst, která dají věcem druhou šanci, z Operačního programu Životní prostředí na jejich vznik půjde zhruba osmdesát milionů korun.

Miliarda na energetické úspory

Skoro miliarda korun přiteče do obcí na energetické úspory veřejných budov. „Řekl bych, že už je to takový evergreen, stále velmi úspěšný. Obce mají o dotace na zateplení a revitalizaci veřejných budov dlouhodobě veliký zájem. Přesto je stále hodně objektů, které potřebují rekonstrukci a úpravy z hlediska úspor energií, protože jejich provoz je nesmyslně drahý,“ uvádí ministr Richard Brabec a dodává, že v podpoře energetických úspor hodlá ministerstvo pokračovat i v nastupujícím programovém období 2021–2027.

Ve schválených projektech jsou tentokrát hodně zastoupena školská zařízení, rekonstrukce se ale dočkají i budovy nemocnic či domovů pro seniory. „Konkrétně na energetické úspory jde sedm set milionů korun. Více než dvěma sty miliony pak podpoříme novostavby v pasivním standardu. Vzniknou například nové nemocniční pavilony nebo mateřské školy,“ říká Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR, jehož úřad evropské dotace zprostředkovává. „Rád bych také upozornil na to, že dotační výzva zaměřená na energetické úspory je stále otevřená a žádosti je možné podávat do března příštího roku,“ dodává Petr Valdman.

Ve schváleném balíku dotací byly podpořeny i další projekty napříč všemi aktivitami. Kromě výše zmíněných se jedná například o projekty na hospodaření s dešťovou vodou, na zpracování nemocničního odpadu nebo prevenci vzniku nebezpečných průmyslových odpadů. Celkem podporu nově získalo 460 projektů. ●

ECHO

Česká Lípa připravuje zateplení mateřské školy

V České Lípě připravují zateplení mateřské školy ve Východní ulici na sídlišti Špičák. Na projekt za 19,2 milionu korun se radnici podařilo získat 4,5 milionu korun z Operačního programu Životní prostředí. Jde o poslední budovu této velké sídlištní školky, která ještě neprošla výraznou rekonstrukcí. Projekt počítá s kompletním zateplením budovy a výměnou oken i dveří. Modernizace čeká i rozvody vody, opravu potřebuje požární vodovod. Budova bude mít systém nuceného větrání, výměnou projde vzduchotechnika v kuchyni, osvětlení budovy, vytápění i toalety. Hotovo by mělo být do příštího července.

Invazní rak mramorovaný ohrožuje domácí druhy raků

Invazní rak mramorovaný, původem z východní části USA, byl u nás nalezen už na třech místech. Po pražském Proseku (2015) a Radovské výspě nedaleko Bíliny (2016) se potvrdil jeho výskyt v pražských Dolních Chabrech, konkrétně v Prostředním rybníku. Správce rybníka ve spolupráci s experty z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR a Výzkumného ústavu vodohospodářského odchytává co nejvíce raků mramorovaných a chce zamezit jejich dalšímu šíření. Rak mramorovaný, stejně jako další druhy amerických raků, znamená ohrožení pro naše domácí raka kamenáče a raka říčního. Přenáší totiž takzvaný račí mor, plísňové onemocnění, které je pro naše domácí druhy raků smrtelné.

Plocha zelených střech se za posledních pět let zdvojnásobila

Ke konci roku 2019 se na území České republiky nacházelo 1,58 milionu čtverečních metrů zelených střech, extenzivních i intenzivních, což je 1,2násobek rozlohy pražského Starého Města nebo přibližně polovina rozlohy pražského Nového Města. Dynamiku vývoje dokládá fakt, že za posledních pět let se plocha zelených střech v republice více než zdvojnásobila. K těmto výsledkům dospěla odborná sekce Zelené střechy při Svazu zakládání a údržby zeleně, která každoročně zjišťuje celkovou výměru zelených střech zrealizovaných na území České republiky.

ČESKO JAKO PRVNÍ V EU SPOUŠTÍ MODERNIZAČNÍ FOND

Výroba a distribuce tepelné energie z obnovitelných zdrojů, výstavba fotovoltaických elektráren nebo optimalizace spotřeby energie ve výrobních a technologických procesech, **to je jen malý výčet projektů, které se mohou od dnešního dne hlásit do tzv. předregistračních výzev ze 150miliardového Modernizačního fondu.**

En české energetice pomůže s přechodem na čisté ekologické zdroje a České republice pak s plněním národních cílů v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a ochrany klimatu.

Prostředky do Modernizačního fondu poplynou z evropských zdrojů a jejich finální výši určí výnosy aukcí z emisních povolenek, a to průběžně až do roku 2030.

„V implementaci Modernizačního fondu jsme, co se týče připravenosti pro žadatele, v porovnání s ostatními státy nejdále a patříme mezi premianty. Obecný programový dokument Modernizačního fondu je v tuto chvíli již v mezirezortním připomínkovém řízení a naši ambice je, aby ho vláda schválila do konce tohoto roku. První ostré výzvy bychom chtěli vyhlásit v prvním čtvrtletí příštího roku,“ uvádí ministr životního prostředí Richard Brabec.

Financování projektů z Modernizačního fondu bude od příštího roku probíhat prostřednictvím devíti samostatných programů, resp. oblastí podpory. Aktuálně vyhlášené předregistrační výzvy se týkají prvních tří programů zaměřených na modernizaci soustav zásobování tepelnou energií, nové obnovitelné zdroje v energetice a zlepšení energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů v průmyslu v EU ETS.

Předregistrační výzvy jsou otevřeny širokému spektru žadatelů, se svými investičními záměry se mohou hlásit zástupci veřejného i soukromého sektoru, malé i velké podniky. Spolu s výzvami ministerstvo zveřejňuje samozřejmě i základní podmínky pro první tři programy, byť jejich finální podobu mohou ještě ovlivnit diskuse probíhající s Evropskou investiční bankou a dalšími partnery.

Podání projektového záměru do předregistrační výzvy je ale povinným prvním krokem pro čerpání finančních prostředků z Modernizačního fondu, které se naplno rozjede v první polovině příštího roku.

Spuštění předregistračních výzev a jejich základních podmínek může navíc vyjasnit některá témata otevřená oborovými asociacemi v minulých týdnech v souvislosti s mezirezortním připomínkovým řízením, ve kterém je obecný programový dokument Modernizačního fondu. A především přinese ministerstvu přehled o reálném stavu připravenosti projektů, skutečném zájmu žadatelů i jejich okruhu.

„Spuštění předregistračních výzev a zveřejnění základních podmínek je zásadním krokem v implementaci Modernizačního fondu na národní úrovni. Jejich hlavním smyslem je aktivovat investory, získat

přehled o jimi plánovaných projektech, jejich harmonogramu realizace a způsobu financování. Tyto informace následně využijeme jednak pro komunikaci s Evropskou investiční bankou, jednak pro co nejefektivnější nastavení výzev jednotlivých programů tak, abychom podporu zpřístupnili co největšímu okruhu žadatelů a různým technologiím v daném čase,“ vysvětluje náměstek pro EU fondy na MŽP a předseda Platformy pro přípravu Modernizačního fondu Jan Kříž.

Projektové náměty nejsou omezeny žádným finančním limitem. Všechny projektové záměry mohou zájemci podávat v termínu od 30. listopadu 2020 do 1. února 2021.

Jakým způsobem bude příjem projektových záměrů probíhat, upřesňuje Petr Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR: „Informace o plánovaných investicích budeme přijímat prostřednictvím elektronických formulářů umístěných na webových stránkách Fondu. Nejsou vyžadovány žádné povinné přílohy, bude-li to však nutné, můžeme si vyžádat dodatečné informace upřesňující předkládaný investiční návrh. Díky těmto předregistračním výzvám zahájíme řízenou komunikaci s budoucími žadateli, kterým nabídneme prostor pro konzultace nad jejich projekty, což jim urychlí přípravu vlastních žádostí o podporu.“

Jelikož jsou prostředky z Modernizačního fondu tvořeny výnosy z aukcí emisních povolenek, které budou postupně draženy až do roku 2030, bude celková alokace disponibilních prostředků záležet na mnoha faktorech, včetně vývoje ceny emisní povolenky.

„Obecný programový dokument stanovuje pouze předpokládané procentuální rozdělení celkové alokace Modernizačního fondu mezi uváděné programy, resp. jednotlivé oblasti podpory. Rozdělení prostředků tak může být upřesňováno s ohledem na další vývoj a cíle těchto oblastí, včetně zohlednění zájmu v každé z nich. Jednoduše řečeno, bude-li zájem žadatelů v jedné oblasti převyšovat zájem v oblasti jiné, není problém prostředky mezi programy přesouvat tak, abychom docílili co největšího ekologického efektu pro modernizaci naší energetiky. Pro splnění cílů v oblasti ochrany klimatu musíme zadat nejvyšší rychlost,“ dodává ministr Brabec.

Cílem Modernizačního fondu je pomoci ekonomicky slabším zemím Evropské unie k hospodářskému rozvoji prostřednictvím podpory nízkouhlíkových technologií a energetiky. Důležitým přínosem Modernizačního fondu bude bezpochyby také udržení až 131 tisíc pracovních míst.

Podrobné informace najdete na webu www.modernizacni-fond.cz. ●

PŘEHLED PROGRAMŮ MODERNIZAČNÍHO FONDU

1. Modernizace soustav zásobování tepelnou energií

Využívání OZE a nízkouhlíkových zdrojů primárně určených pro vytápění.

2. Nové obnovitelné zdroje v energetice

Nové nepalivové obnovitelné zdroje energie.

3. Zlepšení energetické účinnosti a snižování emisí v průmyslu v EU ETS

Zařízení a opatření pro zlepšení energetické účinnosti a/nebo snížení produkce skleníkových plynů v průmyslové výrobě pro zařízení zařazená v EU ETS.

4. Zlepšení energetické účinnosti v podnikání

Opatření pro zlepšení energetické účinnosti v podnikání (mimo zařízení EU ETS).

5. Modernizace dopravy v podnikatelském sektoru

Nákup a pořízení vozidel na alternativní pohon a neveřejná infrastruktura v podnikání.

6. Modernizace veřejné dopravy

Pořízení vozidel na alternativní pohon a infrastruktury pro veřejnou dopravu.

7. Energetická účinnost ve veřejných budovách a infrastruktuře

Komplexní opatření ke zlepšení energetické účinnosti a využití obnovitelných a nízkouhlíkových zdrojů ve veřejných budovách a veřejné infrastruktuře.

8. Komunitní energetika

Podpora otevřených energetických společenství založených za účelem uspokojení svých energetických potřeb.

9. Modernizace soustav veřejného osvětlení

Podpora rekonstrukcí a modernizací soustav veřejného osvětlení.

Rakovský potok v rokycanské městské části získal své jméno podle mimořádně početné populace chráněného raka kamenáče. Město se před lety pustilo do jeho rekonstrukce. Cílem bylo vrátit do přírodního tvaru původní uměle narovnané koryto, které mělo přes 500 metrů.

V ROKYCANEC ZACHRÁNILI POTOK PLNÝ RAKŮ A PŘITOM UDĚLALI NOVÝ PARK

Foto: Vojtěch Herout

Foto: Vojtěch Herout

Rokycany neměly parky a historicky jedinou z vytvářených lokalit bylo území kolem uměle vytvořeného, napřímeného a betonem opevněného koryta Rakovského potoka. „Následně přišla komise životního prostředí s myšlenkou vybudovat povodňový park, tedy zakomponovat do parku potok. Voda je totiž to, co z parku dělá atraktivní prostor pro lidi,“ uvádí mluvčí Rokycan Tereza Maixnerová.

Nově se Rakovský potok klikatí a plní nové meandry a tůň, které na místě vznikly. Revitalizací se koryto trochu prodloužilo. Technicky město nahradilo jednoduché koryto takzvaným širokým složeným korytem. To se skládá ze snížené části, kynety, kterou voda protéká při běžném průtoku, a vyvýšené části koryta, bermy, kterou může voda protékat při povodňových průtocích. To je

další z přínosů revitalizace – snížení povodňového nebezpečí.

Při rozsáhlé rekonstrukci, která si vyžádala velké terénní úpravy a přesuny materiálu, se pečlivě dbalo na chráněného raka. Ohroženému živočichovi se přizpůsobila podoba toku, potok je vystlán pečlivě vybranými kameny, aby vyhovovaly místním rakům. Součástí přestavby byl i odborný přenos raků na nezbytně nutnou dobu, při němž bylo napočítáno kolem 1 500 kamenáčů.

Protože se jedná o tok uvnitř města, bylo velmi důležitou součástí projektu také bezprostřední okolí vody, ve kterém vznikl nový park. Kolem koryta rostou květnaté louky, město v parku vysázelo více než sedmdesát stromů a sto keřů. Potůček překrývají dřevěná plata či lanový mostek, aby se dalo volně přecházet z levého břehu na pravý. Krajinářsky pojaté znovuoživení okolí potoka uprostřed zástavby tak nabízí prostor pro příjemné strávení volného času v horkých dnech nejen díky herním prvkům pro děti.

Rokycany si revitalizaci pochvalují. „Stal se oblíbeným cílem místních i turistů, protože nabízí možnost krátkodobé rekreace a relaxace. Lidé oceňují oázu přírody uprostřed města,“ popisuje mluvčí města.

Náklady na celou realizaci byly 17 milionů korun, téměř 14 milionů získalo město z Operačního programu Životní prostředí. Dotaci ze stejného programu využily Rokycany i na druhou etapu revitalizace Rakovského potoka, která byla dokončena v říjnu letošního roku. Přes 400 metrů dlouhý úsek navazuje na již revitalizovanou etapu. ●

OCENĚNÝ PARK

Revitalizace potoka a zeleně je ceněna mezi odborníky. Park dostal cenu od Ministerstva pro místní rozvoj a Asociace pro urbanismus a územní plánování za veřejný prostor v soutěži Stavba roku 2016. Dále ve Stavbě roku Plzeňského kraje 2015 dostal projekt nominaci na titul Stavba roku a čestné uznání v soutěži Stavba roku Plzeňského kraje 2015 za kvalitní řešení lokality a za přístup k zeleným a biologicky cenným strukturám. V letošním roce získal projekt cenu Adaptera Awards v kategorii Zastavěné území.

O MĚSTĚ

Rokycany jsou půvabným městem ležícím na soutoku říčky Klavavy a Holoubkovského potoka v Plzeňském kraji. První písemná zmínka o obci je již v Kosmově kronice, lidské osídlení této oblasti sahá až do doby kamenné. Město bylo významným středověkým sídlem, býval v něm klášter i hrad a stále je dochována část středověkého opevnění. Během husitských válek bylo město zničeno a vypáleno katolickým vojskem. Na královské město povýšil Rokycany císař Rudolf II. Za třicetileté války byly Rokycany z velké části vypáleny a patřily k nejvíce zničeným českým městům. V druhé polovině devatenáctého století se ve městě dařilo hutím a železárenskému průmyslu. Rokycany ležely na tzv. demarkační linii, která na konci druhé světové války oddělovala území osvobozené a kontrolované Spojenci a Rudou armádou. Byly také prvním městem, kde se v Československu setkaly protifašistické armády. Na konci války byl ve městě prchající německý pohlavár K. H. Frank.

Zdroj: www.rokycany.cz

AKTUÁLNÍ VÝZVY NÁRODNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

<p>Projektová příprava – hospodaření s vodou Ukončení příjmu žádostí: 31. 3. 2021, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 100 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 6/2020 pomůže zajistit financování nákladů na projektovou přípravu, stavební a zadávací řízení na projekty zaměřené na realizaci přírodě blízkých protipovodňových opatření, hospodaření se srážkovou vodou a revitalizace a renaturace vodních toků, obnovu ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů a realizaci přírodě blízkých opatření cílených na zpomalení povrchového odtoku vody a protierozní ochranu, pro které bude následně vypsána výzva v OPŽP 2021–2027.</p>
<p>Podpora obcí v národních parcích Zahájení příjmu žádostí: 11. 1. 2021 Ukončení příjmu žádostí: 12. 4. 2021, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 100 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 5/2020 je určena pro obce ležící na území národní parků. Samosprávy mohou čerpat peníze na rozvoj infrastruktury, na podporu osvěty a šetrného turismu či na modernizaci pouličního osvětlení. Prostředky lze využít také ke zpracování rozvojových studií nebo ke spolufinancování nákladných projektů z Operačního programu Životní prostředí</p>
<p>Projektová příprava – vodohospodářské projekty Ukončení příjmu žádostí: 31. 3. 2021 nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 250 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 3/2020 se zaměřuje na financování nákladů na projektovou přípravu, stavební a zadávací řízení na vodohospodářské projekty, pro které bude následně vypsána výzva v OPŽP 2021–2027. Dotace na pořízení projektové přípravy na vybudování vodovodu, úpravy vody a přivaděčů pokryje až 90 % výdajů a vyšplhat se může až na částku 5 milionů korun. Nově je možné žádat na samostatnou projektovou přípravu na výstavbu kanalizace či výstavbu/modernizaci čistírny odpadních vod. Oprávněnými příjemci mohou být obce, dobrovolné svazky obcí, obchodní společnosti a zájmová sdružení právnických osob ovládané z více než poloviny veřejnoprávními subjekty.</p>
<p>Ekologická likvidace autovraků Příjem žádostí: od 4. 1. do 31. 3. 2021, od 3. 1. do 31. 3. 2022 Alokace: 50 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 13/2019 poskytuje 50 milionů korun na ekologické zpracování autovraků. Žádosti o podporu mohou podávat právnické a fyzické osoby, které mají oprávnění podnikat v oboru nakládání s nebezpečnými odpady a mají souhlas k provozování autovrakoviště. Žádosti o dotaci za komodity odevzdané v roce 2020 začne Státní fond životního prostředí ČR přijímat začátkem roku 2021. Dotace je určena na kompletní zpracování autovraků, respektive zpracování odpadů (komodit) z těchto autovraků.</p>
<p>Domovní čistírny odpadních vod Ukončení příjmu žádostí: 30. 6. 2021, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 200 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 12/2019 je určena na zlepšení čištění splaškových vod pomocí domovních čistíren pro oblasti, kde není z technického či ekonomického hlediska možnost připojení nemovitostí ke stokové síti zakončené ČOV. Dotaci je možné získat na vybudování soustavy domovních čistíren odpadních vod do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel. Příspěvek se vztahuje pouze ke čistírně u budov využívaných k trvalému bydlení a na budovy ve vlastnictví obce. Soustava musí zároveň odkanalizovat minimálně 30 procent z celkového počtu obyvatel v dané části obce či města.</p>
<p>Výsadba stromů Ukončení příjmu žádostí: 30. 4. 2021, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 200 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 9/2019 je novým dotačním programem na podporu komunitní výsadby listnatých stromů na veřejných prostranstvích. Získat dotaci až 250 tisíc korun, zasadit stromy a zapojit se do celonárodní iniciativy Sázíme budoucnost může prakticky každý. Příspěvek je určen k úhradě sazenic, potřebného materiálu i následné péče o stromy. Žádat mohou všechny subjekty s prokazatelným vztahem k místu realizace projektu s výjimkou politických stran a hnutí.</p>

AKTUÁLNÍ VÝZVY NÁRODNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

<p>Průzkum, posílení a budování zdrojů pitné vody Ukončení příjmu žádostí: 30. 6. 2021, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 750 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 2/2018 se zaměřuje na zlepšení zásobování pitnou vodou a vyhledávání nových zdrojů vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou v odpovídající kvalitě. Do podporovaných projektů patří realizace nových nebo regenerace stávajících zdrojů vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou, stavba, zkapacitnění, případně rekonstrukce nefunkčních přivaděčů pitné vody a realizace průzkumných vrtů za účelem vyhledání zdrojů pitné vody pro zásobování obyvatelstva.</p>
<p>Dešťovka Ukončení příjmu žádostí: do vyčerpání alokace Alokace: 440 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 12/2017 podporuje udržitelné a efektivní hospodaření s vodou v obcích. Motivuje vlastníky a stavebníky obytných domů k udržitelnému a efektivnímu hospodaření s vodou a snižuje tak množství pitné vody odebírané z povrchových a podzemních zdrojů. Výzva je pokračováním úspěšného programu Dešťovka. O peníze je možné žádat na systémy, které využívají srážkovou vodu pro zalévání zahrady, na splachování toalet, případně na takové systémy, které budou recyklovat odpadní vodu. Výzva je určena pro majitele domů.</p>
<p>Likvidace akutních zátěží Kontinuální výzva Ukončení příjmu žádostí: 31. 12. 2020, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 100 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 3/2017 podporuje odstraňování akutních ekologických zátěží s neznámým původcem. Platí to zejména pro místa v bývalých továrních areálech či opuštěných průmyslových skladech, jejichž majitel je neznámý nebo se k areálu nehlásí. O dotaci mohou žádat kraje, obce s rozšířenou působností i obce, které na svém území mají sklad či skládku nebezpečného odpadu.</p>
<p>Územní studie krajiny Ukončení příjmu žádostí: 31. 12. 2023, nejpozději však do vyčerpání alokace Alokace: 35 000 000 Kč</p>	<p>Výzva č. 14/2016 nabízí obcím kofinancování ve výši 10 procent na projekty územních studií krajiny podpořených z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) v gesci Ministerstva pro místní rozvoj. Podmínkou získání dotace je vydané rozhodnutí o poskytnutí finanční podpory v IROPu, konkrétně v prioritní ose 3 operačního programu, určené na územní studie krajiny. O dotaci mohou žádat obce s rozšířenou působností.</p>

PROJEKT V ČÍSLECH

Celkové způsobilé výdaje
17 336 386 Kč
Příspěvek EU
17 336 386 Kč

1

Foto: David Krause, KRNAP

▶ KRKONOŠSKÁ NEŽIVÁ PŘÍRODA JE KRÁSNA A POTŘEBUJE OCHRANU

Neživá příroda tvoří základ bohatství našich nejvyšších hor a některé formy tamějšího georeliéfu jsou unikátní i v celoevropském měřítku. Přestože se v srovnání s živou přírodou na první pohled může její neživá složka zdát méně zranitelná, **i ji je potřeba cíleně chránit – o to více, že její poškození je v naprosté většině případů nevratné.** Správa Krkonošského národního parku se proto rozhodla zinventarizovat všechny zdejší geomorfologické jevy a podpořit tak jejich budoucí ochranu.

Krkonoše jsou z hlediska geomorfologického poměrně dobře probádány a v minulosti zde proběhlo množství geomorfologických studií různého zaměření. „Při praktické ochraně přírody a vyjadřování se Správy KRNAP k nejrůznějším záměrům, které by zdejší geomorfologické jevy mohly negativně ovlivnit, jsme velmi často naráželi na nedostatek konkrétních údajů o jejich přesné poloze, rozloze a doporučeních pro jejich ochranu,“ říká Jan Materna ze Správy KRNAP a garant projektu Inventarizace geomorfologických jevů na území KRNAP. Tyto údaje jsou totiž velmi často neúplně obsaženy ve specializovaných geomorfologických publikacích, které se geomorfologickými jevy zabývají z odborného či výzkumného hlediska. „Chyběl přehledný a ucelený dokument ve smyslu databáze, jenž by správě národního parku sloužil pro potřebu identifikace a následné ochrany těchto jevů, které se nevyskytují jen v zóně přírodní či přírodně blízké, ale se kterými se lze často setkat v zóně soustředěné péče o přírodu či v ochranném pásmu národního parku,“ říká Jan Materna. Tam mohou být ohroženy probíhajícími managementovými zásahy, nejrychlejšími záměry stavebního či technické-

2

Foto: David Krause, KRNAP

ho charakteru, jako jsou sanace skal, čištění koryt, opravy cest, nové stavby a podobně, ale i masovou turistikou, kdy dochází k přemístování kamenů a stavění nejrůznějších pyramid. „Rovněž unikátní glaciální a periglaciální jevy, spojené se zaledněním Krkonoš v dobách ledových, nebyly navzdory svému významu dostatečně podrobně zmapovány. Chyběly údaje o jejich přesné rozloze a roz-

místění, které jsou důležité pro monitoring jejich změn působením přírodních či antropogenně podmíněných procesů, jako je například zarůstání vegetací vlivem klimatických změn,“ doplňuje.

Výše zmíněné důvody přirozeně vedly k potřebě detailně zmapovat geomorfologické formy na celém území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma.

Projekt vyšel ze samotného posláni Správy KRNAP

Potřeba podrobných geomorfologických dat pro celé území národního parku a jeho ochranného pásma vyplývá z posláni Správy KRNAP a celá myšlenka uskutečnit projekt Inventarizace geomorfologických jevů na území KRNAP se zrodila na oddělení ochrany přírody, kde připravují odborné podklady pro rozhodování dalších složek Správy KRNAP. Významnou měrou se na myšlence i plánování projektu podílel Vlastimil Pilous, který se dlouhodobě věnuje odborné činnosti v oboru geomorfologie v Krkonoších a je autorem velkého množství odborných i popularizačních prací o neživé přírodě Krko-

noš. Vlastní projekt vznikl v těsné spolupráci s čerstvým absolventem Přírodovědecké fakulty UK Davidem Krausem. „Kolega Krause se shodou okolností věnoval geomorfologickým tvarům sudetských pohoří ve své magisterské i doktorské práci. Nalézt příslušného specialistu pro realizaci tohoto odborně zaměřeného projektu bylo klíčové. Projekt byl připravován před koronavirovou pandemií a nalézt obecně odborníka pro realizaci tak specializovaného projektu, když většina z nich měla práce nad hlavu na jiných projektech, nebylo jednoduché,“ vysvětluje Jan Materna. Ale podařilo se a Správa KRNAP tak díky projektu získala odborníka, který jí pomohl řešit bílé místo v inventarizaci. David Krause přitom získal na dobu trvání projektu pracovní místo, na němž může rozvíjet a aplikovat svoji specializaci.

Správa KRNAP je zkušený žadatel o dotační tituly

Proces žádání o dotaci z OPŽP, ze které byl projekt financován, proběhl podle slov Josefa Taláby, projektového manažera Správy KRNAP a vedoucího oddělení projektového řízení, bez problémů. „Podrobný popis aktivit projektu byl sestaven interními odbornými pracovníky Správy KRNAP ve spolupráci s Davidem Krausem a Vlastimilem Pilousem,“ vysvětluje. Vlastní žádost o dotaci byla vypracována oddělením projektového řízení Správy KRNAP. „I když má každý projekt svá úskalí, zpracování žádosti o dotaci bylo v tomto případě relativně bezproblémové a její hodnocení proběhlo velmi rychle – byla podána v květnu 2019 a již na červencovém zasedání monitorovacího výboru byla schválena,“ říká Josef Taláb.

Správa KRNAP je zkušeným žadatelem v mnoha dotačních titulech a všechny dřívě nabyté zkušenosti přišly podle jeho slov k dobru. „Zásadní jsou však poznatky ze samotné realizace projektu, neboť z nich je možné předejít problémům již při psaní žádosti,“ míní.

Se spoluprací se SFŽP je spokojen. „Jelikož můžeme posoudit více subjektů podílejících se na administraci dotačních titulů, lze SFŽP zařadit mezi ty, které jsou při přípravě i realizaci projektů žadatelům opravdu nápomocné, na přední místo. V rámci současného i předchozího OPŽP je přínosné, že spolupracujeme s projektovými a finančními manažery, kteří svou

práci zvládají jak po odborné, obsahové stránce, tak v administrativní linii. Úspěšnost Správy KRNAP při řešení projektů je i obrazem podpory, již SFŽP při řešení běžných, ale i problémových situací dává,“ uzavírá.

Cílem projektu je vytvořit jednotnou geodatabázi

Projekt se nyní chýlí ke konci druhého roku realizace. Kompletní dokončení jeho cílů a výstupů je naplánováno na rok 2023. Samotné mapování a vyhodnocování provádí odborný pracovník, geomorfolog David Krause, a částečně také seniorní odborný pracovník,

1. SYSTÉM KRYOPLAČNÍCH TERAS Luční hory je v celoevropském měřítku naprosto unikátní svou dokonalostí. Jednotlivé kryoplanační stupně na fotografii zvýrazňuje převátá sněhová pokrývka.

2. EVORZNÍ HRNEC ve skalním úseku koryta v blízkosti Jizerského vodopádu v Kořenově. Přestože v těsné blízkosti vznikla již v 19. století velká továrna, koryto řeky Jizery zůstalo nepoškozené a jeho geomorfologické hodnoty je třeba chránit.

3. STONE-STACKING nebo stone-balancing, často spíše jen prosté přerovnávání kamenů nebo stavění jednoduchých pyramidek. To vše se dnes proti pravidlům děje v Krkonoších na mnoha místech.

4. TRÍDĚNÉ POLYGONY na vrcholu Luční hory jsou téměř neporušené. V minulosti si zde pastevci stavěli z kamení drobné úkryty, v období II. světové války vznikly v okolí zákopy a palposty.

5. AGRÁRNÍ KUPA V BRATROUCHOVĚ: příklad antropogenní, tedy člověkem vytvořené, formy reliéfu. Zemědělství na horských pozemcích vyžadovalo sběr kamení na rozsáhlých plochách.

6. PRO SBĚR DAT V TERÉNU POMOCÍ TABLETU se uplatňuje aplikace Collector for ArcGIS. Na ukázce je jako podklad mapa sklonitosti digitálního modelu reliéfu.

Foto: David Krause, KRNAP

3

Foto: David Krause, KRNAP

4

Foto: David Krause, KRNAP

5

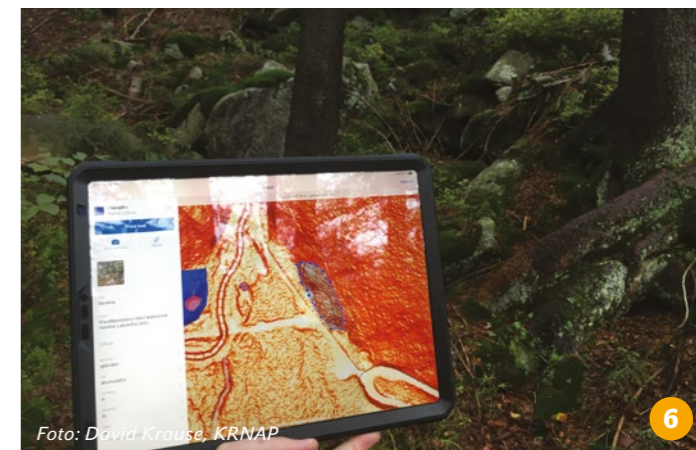

Foto: David Krause, KRNAP

6

GEOMORFOLOGICKÉ LOKALITY KRKONOŠ MAJÍ JEDINEČNOU PŘÍRODNÍ HODNOTU

Mezi geomorfologicky a všeobecně přírodovědně nejceněnější a zároveň velmi známé lokality Krkonoš patří například Labský důl, Obří důl, Sněžka, Luční hora nebo Vysoké kolo, přičemž nahodilý výčet lokalit by mohl dlouze pokračovat. Jedno mají společné, a sice jedinečnou přírodní hodnotu spočívající v druhové i reliéfově rozmanitosti, kvůli které byl jako první na území dnešní České republiky zřízen v roce 1963 Krkonošský národní park. Význam ochrany přírody v Krkonoších je neoddiskutovatelný a na první pohled evidentní, a to především v posledních letech, kdy významně narůstá intenzita turistického ruchu a přináší s sebou zvýšené nároky na rozvoj obcí v národním parku a jeho ochranném pásmu v podobě rozšiřování lyžařských areálů, masivního zatížení cestní sítě během sezony a dalších důsledků. V praxi to znamená, že na mnohé přírodní složky je vytvářen tlak nesrovnatelně vyšší než kdykoliv v minulosti. Mezi ně patří neživá příroda v podobě geomorfologických forem, které jsou – stejně jako rostlinné a živočišné druhy – předmětem ochrany národního parku. Terénní úpravy staveb, cest nebo sjezdových tratí jsou dnes díky mechanizované technice schopny odstranit hodnotné skalní výchozy nebo ledovcové morény. Když se k tomu přidají neukáznění návštěvníci, rozebírající kamenné polygony pro stavbu pyramidek a mužičků apod., mohou ve velkém počtu za čas dokonat dílo zkázy. A to jsou jen příklady toho, jak jsou ohroženy přírodní prvky, které by se donedávna nemusely zdát být ohrožené téměř vůbec. Základem ochrany přírody je její detailní poznání, které je v případě živé přírody v Krkonoších garantováno množstvím provedených inventarizací a neustálou prací odborníků z řad biologů na Správě KRNAP. Přestože i neživá složka přírody byla vždy v praxi zohledňována, platí u ní dosud relativní nedostatek informací rozptýlený v množství samostatných publikací. Některé tvary jsou zároveň pro neoborníky na první pohled těžko rozeznatelné a mnohé jsou dodnes neprozkoumané a neznámé. Systematicky pořízená podrobná data o geomorfologických předmětech ochrany nebyla dosud pro území k dispozici. Proto vznikl projekt, jehož hlavním úkolem je vytvoření geodatabáze sloužící Správě KRNAP jako podklad pro rozhodování i praktickou ochranu tvarů neživé přírody. Projekt „Podrobná inventarizace geomorfologických forem na území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma“, financovaný z Operačního programu Životní prostředí, běží od května roku 2019.

Realizace projektu probíhá od května roku 2019 a je naplánována do roku 2023. Terénní mapování, které je základem celého projektu, probíhá ve všech letech realizace mimo zimní sezónu postupně po mapových listech shodných s geobotanickou inventarizací o rozměrech 1,5 × 1 km. Podkladem pro mapování je velice přesný model reliéfu získaný metodou leteckého laserového skenování. Po druhém roce realizace projektu je zmapována více než třetina území a databáze obsahuje celkem přes 12 000 záznamů.

geomorfolog Vlastimil Pilous, který při něm zúročuje svoje dlouholeté zkušenosti a významně se podílí především na metodice mapování a hodnocení významu a ohroženosti jednotlivých geomorfologických forem a tvarů. V projektu působí kvůli technickému zajištění na částečný úvazek také zaměstnanec se zaměřením na geografické informační systémy (GIS). Z dotace je financováno samotné terénní mapování celého území o rozloze 550 km², vytvoření jednotné geodatabáze všech geomorfologických tvarů a forem podle jednotné klasifikace. Databáze bude obsahovat posouzení jejich přírodovědné či ochranné hodnoty a stupně jejich ohrožení včetně případných doporučení pro jejich ochranu. V rámci projektu bylo pořízeno rovněž nezbytné technické zajištění v podobě digitálního vybavení pro mapování a zároveň laboratorní analýzy, které umožňují datovat stáří vybraných geomorfologických forem.

Mapování by se neobešlo bez moderních technologií geografických informačních systémů. Díky leteckému laserovému skenování, které na území KRNAP proběhlo v roce 2012 v rámci projektu Inspire, má Správa KRNAP k dispozici velmi detailní model reliéfu s více než metrovou vertikální i horizontální přesností. Pro geomorfologické mapování jsou taková data nenahraditelná. Postupy a přesnost se díky využití digitálních technologií nedají srovnávat s mapováním ještě před několika lety. V terénu je využíván tablet s použitím technologie GPS. „Přímo v tabletu je možné procházet různé mapové podklady včetně sklonitostních map, stínovaného reliéfu nebo leteckých měřičkých snímků. Zároveň lze přímo v terénu ukládat prvky geodatabáze včetně jejich atributových prvků a příloh v podobě fotografií,“ přibližuje David Krause. Uplatnění při terénním mapování se uplatní kromě tabletu také fotoaparát, protože pořizování snímků forem rozličných velikostí z různých vzdáleností v publikační kvalitě si žádá použití kvalitního objektivu se značným rozsahem ohniskových vzdáleností. Při měření rozměrů forem se využívá též laserového dálkoměru. Data sebraná při terénním mapování jsou bezdrátově synchronizována a v geodatabázi jsou dále editovatelná v desktopovém GIS prostředí na PC. Od počátku projektu se povedlo po-

drobně zmapovat přes 200 km² území, což tvoří více než třetinu rozlohy KRNAP a jeho ochranného pásma. Po dílčím zpracování jsou mapy dosud zmapovaného území včetně vyhodnocení ochranné hodnoty a míry ohrožení geomorfologických forem k dispozici pracovníkům Správy KRNAP. Kompletní vybavení včetně softwarových licencí ArcGIS bylo financováno z projektových prostředků.

„Kromě samotné ochrany přírody v rámci činnosti Správy KRNAP má projekt za cíl i zvýšení zájmu o geomorfologickou problematiku Krkonoš,“ vysvětluje Jan Materna. Výsledky mapování se objevují v člancích časopisu Krkonoše – Jizerské hory nebo ve sborníku Opera Corcontica. Některé výsledky získané v projektu jsou součástí odborných článků v mezinárodních recenzovaných časopisech. Zapomínat se nesmí ani na spolupráci s výzkumnými institucemi a univerzitami. Projekt financuje i laboratorní datování, které má napomoci lépe porozumět postglaciálnímu vývoji Krkonoš. Zároveň je z dotace na projekt financováno také vydání dvou popularizačních publikací: *Atlasu geomorfologických tvarů Krkonoš* a brožury *Krkonoše v době ledové a poledové*.

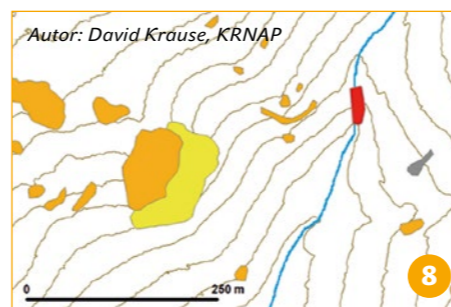
„Souhrnně se dá říci, že výsledky projektu tvoří zejména platformu ochrannářskou, ale zároveň i výzkumnou a popularizační,“ říká Jan Materna.

Geodatabáze bude pomáhat při praktické ochraně přírody

„Významné objekty neživé přírody, které se v rámci projektu detailně mapují, jsou zároveň předměty ochrany KRNAP. Vzniklá geodatabáze tak bude významným zdrojem informací především při praktické ochraně přírody – hodnocení a posuzování nejrůznějších záměrů a jejich možných dopadů na chráněné součásti neživé přírody,“ doplňuje Jan Materna. Tím výčet přínosů vznikající geodatabáze nekončí. Ta bude zároveň tvořit i ucelený a podrobný přehled pro budoucí monitoring vývoje a stavu těchto forem a tvarů. I když se to nezdá, i neživá příroda se vyvíjí a některé tvary mohou být ohroženy probíhající klimatickou změnou, tedy například zvyšováním horní hranice lesa či zarůstáním kletčí. „Z Krkonoš máme jeden recentní dobře zdokumentovaný příklad negativního vlivu činnosti člověka na tvary neživé přírody. Vysokohorské zalesňování borovicí kletčí, které zde probíhalo ve druhé

Foto: David Krause, KRNAP

Autor: David Krause, KRNAP

7. SKALNÍ OKNO v mrazovém srubu ve svahu údolí Vejpalického potoka je přírodně hodnotnou ukázkou skalní perforace ve fylitech, tedy v horninách, ve kterých k takovým úkazům velmi často nedochází.

8. UKÁZKA LOKÁLNÍHO MAPOVÉHO VÝSTUPU z geodatabáze: údolí Huťského potoka nad Rokytnicí nad Jizerou.

polovině dvacátého století, negativně ovlivnilo unikátní strukturní půdy, jež zde vznikaly v dobách ledových. Za podpory OPŽP právě dokončujeme třetí fázi prořezávání těchto nepůvodních a nepřírodně hustých kletčových výsadeb, abychom zabránili další degradaci strukturních půd a na ně vázaných zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů,“ zmiňuje Jan Materna.

Všechny projekty jsou zaměřeny na ochranu přírody v Krkonoších

Správa KRNAP v současném období ukončila či stále realizuje přes dvacet projektů. Projekt geomorfologického mapování není jediným odborně zaměřeným projektem, kterému se odborní pracovníci oddělení ochrany přírody věnují. Pracují také na mapování flóry Krkonoš, které obdobně přinese podklady a informace pro efektivnější ochranu nejvzácnějších krkonošských rostlin, i na projektu zaměřeném na podporu tetřívka obecného, jehož krkonošsko-jizerská populace je jednou ze dvou zbývajících životaschopných populací tohoto evropsky významného druhu v ČR. „Řešíme rovněž projekt zaměřený na

mapování vegetace krkonošské arko-alpínské tundry, který je přípravou na rozhodnutí, která nás čekají stran dopadů probíhající klimatické změny na tento unikátní a zároveň velmi zranitelný ekosystém. Jeho součástí je i zhodnocení vývoje horní hranice lesa a monitoring klimatických poměrů v krkonošské tundře,“ říká Jan Materna a připomíná, že všechny tyto projekty mají za cíl získat či rozšířit kvalitní podklady pro účinnější ochranu přírody Krkonošského národního parku.

„Z prostředků OPŽP realizujeme i prakticky zaměřené ochrannářské projekty, například na obnovu krkonošských luk a podporu na nich se nacházejících stanovišť a druhů, které jsou předmětem ochrany KRNAP, či projekt, jehož cílem je vyjednávání změny současného nevhodného hospodaření, jako je mulčování, seč na „anglický trávník“ na lučních pozemcích soukromých vlastníků. V současnosti jsou ve fázi příprav ještě čtyři žádosti, které se snažíme stihnout podat do 142. výzvy OPŽP. Jsou zaměřeny na péči o předměty ochrany KRNAP a EVL Krkonoše, na pokračování revitalizace mokřadů a na usměrnění návštěvnosti v Krkonoších,“ uzavírá Josef Taláb příběh současných krkonošských projektů. ●

Data průběžně získávaná v projektu pomohou ochraně přírody Krkonošského národního parku, která je dnes nucena odolávat zvýšeným civilizačním tlakům. Zároveň však tvoří také bázi pro vědecké a studijní záměry, které dovolí hlouběji prozkoumat vývoj a diverzitu neživé přírody Krkonoš.

GEOLOGICKÁ ROZMANITOST KRKONOŠ

Pestrá geologie původního prvohorního pohoří společně s třetihorní tektonikou jsou základními faktory, které podmiňují dnešní polygenetickou a rozmanitou podobu Krkonoš. V nejmladší geologické historii se zde výrazně podepsala ledovcová a mrazová činnost, a to velmi specifickým způsobem, který je kromě Krkonoš typický jen pro malé množství jiných pohoří. Relativně nízké srážky zapříčinily, že ledovec pravděpodobně dlouhodobě nepokryval celé pohoří, ale vznikaly zde jen jednotlivé ledovce v údolích, kam byl snih větrem převán z vrcholových zarovnaných povrchů a kde najdeme stopy jejich eroze v podobě karových stěn a akumulace v podobě morén. V těsné blízkosti ledovcových karů na vrcholech se naopak díky periodickému promrzání aktivní vrstvy permafrostu vytvořily periglaciální tvary, jako jsou struktury půdy nebo kryoplaneční terasy. Právě tvary vzniklé v dobách ledových jsou obvykle středem zájmu, neboť jsou na ně zároveň vázány mimořádně hodnotné biotopy a stanoviště výskytu významných rostlin a živočichů, souhrnně označované pojmem krkonošská arko-alpínská tundra. Hodnotných geomorfologických fenoménů je však mnohem více. Řada periglaciálních tvarů, jako jsou mrazové sruby nebo kamenná moře, se nachází i mimo jádrové oblasti národního parku v nižších zalesněných polohách. Hluboká říční údolí hostí koryta na skalním podloží, v němž najdeme evorzní tvary, zejména obří hrnce. Přirozená koryta řek s náplavy a břehovými nátržemi tvoří jeden ze základů přírody v údolích, v Krkonoších se setkáme i s takovými unikáty, jako je říční divočeni, které je obvykle typické pro alpský reliéf, nebo podzemní nekrasový tok. Množství vodopádů podtrhuje geomorfologickou hodnotu koryt horských toků. Prudké svahy údolí zařizované do relativně odolných hornin jsou bohaté na skalní výchozy v podobě mrazových srubů. Hodnotná jsou skalní okna nebo skalní věže. Skalní hřbety s lineárně uspořádanými spektakulárními a mnohdy mohutnými skalními výchozy spoluutvářejí krajinnou mozaiku pohoří. Základní strukturní prvky jako tektonické svahy, lineární hřbety či zaklesnuté meandry často kopírují migrační koridory – předurčují přírodní mapu Krkonoš. Na mnoha svazích došlo ke vzniku sesuvů nebo murových drah. Rozlohou malé, ale významem obrovské jsou také krasové jevy. Díky polohám krystalických vápenců se setkáme například s krasovými jeskyněmi či ponornými toky či vyvěračkami. „Jde o příklady z velkého množství geomorfologických hodnot, které nyní v projektu mapujeme. Stranou při mapování ale nezůstávají ani pozůstatky činnosti člověka, a sice formy těžební, mezi něž patří lomy, stoly či odvaly, ale také formy agrární, které jsou charakterizovány kamennými valy, kupami či zidkami. Jejich přítomnost ukazuje na historické využití krajiny, když mnohé se dnes nacházejí v zapojeném lese daleko od sidel,“ říká David Krause.

► MONITOROVACÍ VÝBOR OPŽP SE SEŠEL NA DÁLKU, ŘEŠIL DOČERPÁNÍ DOTACÍ

Aktuální programové období Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) se blíží ke konci. Hlavním tématem listopadového jednání Monitorovacího výboru proto bylo nejen vyhodnocení dosavadního průběhu programu, ale i jeho závěr a spuštění nového programového období v příštím roce.

Foto: ©Kzenon/Fotky&Foto

Monitorovací výbor se kvůli nepříznivé epidemiologické situaci tentokrát fyzicky nesešel, jeho členové hlasovali na dálku, tedy per rollam. Samotnému hlasování předcházela videokonference, na které se řešilo dočerpání dotací i aktuální změny v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory.

Od začátku programového období bylo v rámci tematických prioritních os celkově podáno 13 939 žádostí o podporu s požadovanou dotací ve výši 101 miliard korun z prostředků Evropské unie. Do konce listopadu 2020 byly vydány právní akty na 80 % celkové alokace programu. Pokračovalo také proplácení žádostí o platby, do konce listopadu 2020 bylo žadatelům proplaceno 38 miliard korun.

Náměstek ministra životního prostředí pro řízení sekce fondů EU Jan Kříž uvedl, že k žádným zásadním změnám v programu nedošlo. Vedle drobných úprav Pravidel pro žadatele a příjemce se změna týká například potravinových bank, kterým bude umožněn nákup pozemků pro realizaci banky či její rozvoj.

Kotlíkové dotace

Ministerstvo představilo strategii dočerpání, která má za cíl co nejefektivněji využít a uzavřít stávající programové období. Zbývající finanční prostředky budou použity na zásobníkové projekty. Týká se to prioritní osy 3, tedy odpadů, kde byl rozpuštěn zásobník v částce zhruba 0,6 miliardy korun. V prioritní ose 2,

kam patří snižování emisí ze stacionárních zdrojů, se pak předpokládá podpora projektů ze zásobníku na úrovni 1 miliardy korun. Další stovky milionů ministerstvo pošle do kotlíkových dotací, kde ani navýšení peněz z programu Nová zelená úsporám nedokázalo uspokojit vysokou poptávku po dotacích. Aktuálně se ukazuje, že deficit prostředků je zhruba 600 milionů korun.

Peníze na kotlíkové dotace by ministerstvo chtělo krajům poslat na začátku příštího roku. Kraje je budou moci použít na žádosti, které čekají v zásobnicích, protože na ně nezbyly finance. Peníze budou k výplatě ihned, bez čekání na nové zdroje, takže lidé je budou moci okamžitě čerpat a kotle rychle měnit. Dalších 9 miliard ministerstvo plánuje nabídnout na ekologické zdroje vytápění z nových finančních nástrojů Evropské unie, které bude Komise schvalovat v příštím roce. Díky nim bude možné vyměnit dalších až 100 000 kotlů v sociálně slabších domácnostech.

Výzvy beze změn

Aktuálně je otevřeno deset výzev, mezi nimi i dotace na energetické úspory a na hospodaření s dešťovou vodou, u kterých příjem žádostí končí až v příštím roce.

V polovině prosince bude vyhlášena výzva na průzkum kontaminovaných lokalit. Není vyloučeno, že ještě bude vyhlášena nějaká další nová výzva, aby se peníze dočerpaly. Vše bude záležet na vývoji situace, která je

i kvůli pandemii a jejím dopadům na veřejné rozpočty značně dynamická.

Specifické postavení má aktuálně běžící výzva na podporu preventivních opatření na ochranu vlka obecného. V případě nedočerpání alokace ve stanoveném termínu bude výzva prodloužena. Podpora musí fungovat dlouhodobě a z pohledu dočerpání programu se jedná o minoritní prostředky. Obdobně se zvažuje též pro oblast sídelní zeleně.

Nové programové období

Příprava nového programového období intenzivně běží. Nabídnout by mělo podporu obdobných typů projektů jako v právě končícím období. Hlavními prioritami opět budou vodohospodářská infrastruktura, hospodaření s vodou v městech i v krajině, podpora odpadového hospodářství a samozřejmě energetické úspory. Obce mohou počítat se zjednodušením administrativy zejména u finančně méně náročných projektů, budou podporovány i komplexní projekty naplňující několik cílů zároveň. Byť se budou programy EU rozbíhat spíše ve druhé polovině příštího roku, již nyní nabízíme obcím z národních prostředků dotaci na kompletní projektovou přípravu u projektů řešících vodu, tak aby se startem nového OPŽP mohly začít hned podávat žádosti na připravené projekty a co nejdříve čerpat prostředky. ●

CO JE OPŽP

Operační program Životní prostředí 2014–2020 navázal na Operační program Životní prostředí 2007–2013 a pro žadatele měl přichystáno téměř 2,79 miliardy eur. Řídicím orgánem je Ministerstvo životního prostředí, zprostředkujícími subjekty jsou Státní fond životního prostředí ČR pro všechny prioritní osy 4 a Agentura ochrany přírody a krajiny ČR pro příjem a hodnocení žádostí v prioritní ose 4. O dotace v tomto období je možné stále žádat, seznam aktuálních výzev najdete na stránkách 16–19 tohoto čísla Priority, veškeré podrobnosti na www.opzp.cz.

► Do OPŽP 2014–2020 dorazilo dosud téměř **14 tisíc žádostí**

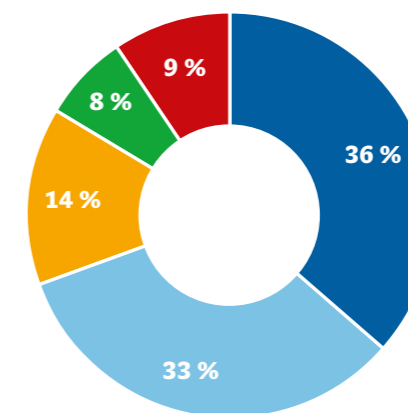
Programové období OPŽP 2014–2020 se blíží do finále. **Dosud bylo přijato celkem 13 939 žádostí s požadavkem na dotaci EU v celkové výši 101 miliard korun.** V praxi to znamená tisíce nových projektů, které pomohou obcím a městům v jejich rozvoji a ke zlepšení životního prostředí v České republice.

BILANCE PROGRAMU

Celkem přijato žádostí	13 939
Celkový požadavek na dotace	101 mld. Kč
Schválené projekty	9 656
Požadavek na dotace	76 mld. Kč
Projekty s vydaným právním aktem	8 926
Požadavek na dotace	63 mld. Kč
Na účty příjemců vyplaceno celkem	38 mld. Kč

Pozn.: Data k měsíci listopadu 2020

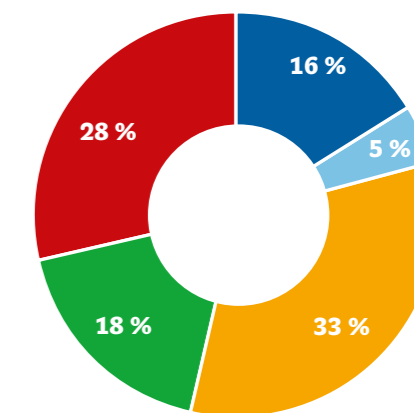
Dosud proplaceno dle prioritních os

- PO 1 Čistota vody
- PO 2 Kvalita ovzduší
- PO 3 Zpracování odpadů
- PO 4 Ochrana přírody
- PO 5 Energetické úspory

Data k listopadu 2020

Počet schválených projektů dle prioritních os

- PO 1 Čistota vody
- PO 2 Kvalita ovzduší
- PO 3 Zpracování odpadů
- PO 4 Ochrana přírody
- PO 5 Energetické úspory

► Co nabídne nové programové období **OPŽP 2021–2027?**

Na končící programové období Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 **plynule naváže období nové, vymezené lety 2021–2027.**

Co mohou žadatelé od nového období očekávat? OPŽP bude nadále důležitým zdrojem podpory pro financování projektů v oblasti ochrany životního prostředí v České republice. Pro nové období jsou znovu zdrojem peněz z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti, připraveno je přibližně 61 miliard korun. Podle aktuálního znění návrhu programové dokumentu bude program rozdělen na šest specifických cílů, které se dále člení na jednotlivá opatření. Dotace bude zprostředkovávat Státní fond životního prostředí ČR a vybrané projekty bude administrovat rovněž Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Zájemci o dotaci se mohou těšit na méně požadovaných příloh

k žádostem a jednodušší vykazování realizace, zejména u finančně méně náročných projektů. Podpora bude nově poskytována i komplexním projektům naplňujícím několik cílů zároveň. Bude tak možné v jediném projektu vyřešit zároveň např. energetické úspory budovy, instalaci obnovitelných zdrojů energie i adaptaci budovy na změnu klimatu. První výzvy by měly být avizovány na jaře příštího roku, vyhlášení ostrých výzev v IS KP21+ je naplánováno na podzim roku 2021. Již nyní ale mohou zájemci využít národní dotace na kompletní projektovou přípravu k projektům řešícím vodu, aby po spuštění nového operačního programu mohly hned podávat žádosti na připravené projekty. ●

PŘEHLED SPECIFICKÝCH CÍLŮ OPŽP 2021–2027

1. Opatření v oblasti energetické účinnosti
2. Energie z obnovitelných zdrojů
3. Přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám
4. Udržitelné hospodaření s vodou
5. Přechod k oběhovému hospodářství
6. Posílení biologické rozmanitosti, zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění

AKTUÁLNÍ VÝZVY OPŽP PODPORUJÍ PESTROU ŠKÁLU PROJEKTŮ

Priorita přináší stručný přehled aktuálních výzev. Jejich kompletní znění včetně všech podporovaných aktivit naleznete na stránkách programu www.opzp.cz.

<p>Posílit biodiverzitu</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 30. 6. 2021</p> <p>Alokace: 40 000 000 Kč</p>	<p>110. výzva Cílem je zastavení úbytku biologické rozmanitosti a degradace ekosystémových služeb. Do typu podporovaných projektů a aktivit patří předcházení, minimalizace a náprava škod na majetku způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů s výjimkou opatření proti rybožravým predátorům podporovaným v rámci akvakultury prostřednictvím Operačního programu Rybářství. Podporuje realizaci opatření na zajištění prevence a zmírnění přímých škod způsobených níže vyjmenovanými chráněnými druhy na zemědělských kulturách a hospodářských zvířatech. Podporována budou pouze opatření, která jsou předmětem notifikace u Evropské komise, tedy realizace opatření na zajištění prevence škod způsobených zvláště chráněnými druhy, jako je vlk, rys, medvěd a ještáb. Oprávněnými příjemci podpory jsou fyzické osoby podnikající a podnikatelské subjekty působící v oblasti zemědělské prvovýroby.</p>	<p>Protipovodňová opatření – analýzy a výstražné systémy</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 1. 3. 2021</p> <p>Alokace: 50 000 000 Kč</p>	<p>149. výzva umožňuje získat peníze na protipovodňová opatření. Typově sem patří pořízení analýz odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření. Žadatelé si rovněž mohou pořídit či modernizovat systémy předpovědní povodňové služby včetně měřicích stanic. Dotační výzva je určena rovněž pro budování a rozšíření varovných a výstražných systémů v rámci hlášené povodňové služby na regionální a místní úrovni a na tvorbu digitálních povodňových plánů včetně naplňování sdílených databází Povodňového informačního systému.</p>
<p>Ochrana národně významných chráněných území</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 11. 1. 2021</p> <p>Alokace: 210 000 000 Kč</p>	<p>142. výzva má za cíl zajištění potřebné péče o předměty ochrany na národně významných chráněných územích, jež jsou stanoveny schválenými plány péče, v územích Natura 2000 jsou to souhrny doporučených opatření. Podporováno je zajištění péče o NP, CHKO, NPR, NPP (včetně jejich ochranných pásem) a lokality soustavy Natura 2000 a dále PR a PP na pozemcích a/nebo stavbách ve vlastnictví státu s právem hospodaření organizační složkou státu. Oprávněnými žadateli jsou Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Správa jeskyní ČR a správy národních parků.</p>	<p>Energetické úspory vládních budov</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 31. 5. 2021</p> <p>Alokace: 500 000 000 Kč</p>	<p>152. výzva se zaměřuje na snížení energetické náročnosti a zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí. Podporuje celkové nebo dílčí energeticky úsporné renovace veřejných budov. Patří sem typicky zateplení obvodového pláště budovy, výměna a renovace otvorových výplní a další opatření, dotační výzva se vztahuje i na výměnu zdroje pro vytápění, chlazení nebo přípravu teplé užitkové vody s výkonem nižším než 5 MW využívajícího fosilní paliva nebo elektrickou energii. Oprávněnými žadateli jsou organizační složky státu, příspěvkové organizace a veřejné výzkumné instituce.</p>
<p>Dešťovka pro obce</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 1. 3. 2021</p> <p>Alokace: 1 000 000 000 Kč</p>	<p>144. výzva se zaměřuje na hospodaření se srážkami a projekty, které pomáhají s adaptací měst a obcí na změny klimatu. Mezi podporovaná opatření patří hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu a jejich využití. Žadatelé mohou získat peníze například na podzemní nádrže, podzemní a povrchová vsakovací zařízení, průlehy, přeměnu povrchů z nepropustných na propustné, na retenční nádrže, na výstavbu střeš s akumulační schopností (vegetační, retenční) a další opatření pro využívání dešťové vody. Mezi další podporovaná opatření patří například projekty na zprůtočnění nebo zvýšení retenčního potenciálu koryt vodních toků a přilehlých niv nebo na obnovení, výstavbu a rekonstrukce vodních děl sloužící povodňové ochraně.</p>	<p>Potravinové banky</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 15. 3. 2021</p> <p>Alokace: 150 000 000 Kč</p>	<p>153. výzva umožňuje získat peníze na vybudování a rozšíření infrastruktury potravinových bank. Jedná se především o budování či rekonstrukci skladů potravin, o nákup svozové a manipulační techniky a o pořízení vybavení skladů potravin. Projekty budování infrastruktury potravinových bank mohou předkládat pouze stávající potravinové banky, tedy organizace, které zdarma shromažďují darované potraviny, skladují je a přidělují je humanitárním nebo charitativním organizacím, nebo institucím, které zdarma poskytují potravinovou pomoc lidem v hmotné nouzi a bez přístupu k základním potravinám.</p>
<p>Energetické úspory veřejných budov</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 2. 3. 2021</p> <p>Alokace: 2 000 000 000 Kč</p>	<p>146. výzva poskytuje peníze veřejným subjektům na snížení konečné spotřeby energie a snížení spotřeby neobnovitelné primární energie prostřednictvím využití lokálních obnovitelných zdrojů ve veřejných budovách. Dotaci je možné získat na celkové nebo dílčí energeticky úsporné renovace veřejných budov, včetně projektů realizovaných metodou EPC. Výzva cílí i na výměny zdrojů tepla s výkonem nižším než 5 MW využívající fosilní paliva za ekologičtější zdroje, podporuje se instalace solárních systémů a další opatření. Dotaci je možné získat i na výstavbu nových veřejných budov v pasivním energetickém standardu.</p>	<p>Snižování emisí</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 1. 2. 2021</p> <p>Alokace: 400 000 000 Kč</p>	<p>154. výzva umožňuje získat dotaci na náhradu či rekonstrukci spalovacích a ostatních stacionárních zdrojů znečišťování za účelem snížení emisí TZL, NO_x, SO₂, NH₃ a VOC. Podporováno je i pořízení dodatečných technologií a změny technologických postupů, které povedou k nižším emisím. Získat dotaci je možné i na omezení prašnosti z plošných zdrojů. Výzva je určena pro vlastníky a provozovatele stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší v uhelných regionech, tj. v Moravskoslezském kraji, Ústeckém kraji a Karlovarském kraji.</p>
<p>Stabilizace svahových nestabilit</p> <p>Ukončení příjmu žádostí: 1. 3. 2021</p> <p>Alokace: 50 000 000 Kč</p>	<p>148. výzva je určena na projekty, které řeší nestabilní svahy. Díky podpoře je možné sanovat svahové nestability ohrožující zdraví, majetek a bezpečnost, které jsou evidovány a kategorizovány v registru svahových nestabilit. Mezi oprávněné žadatele patří kraje, obce, svazky obcí, městské části hlavního města Prahy, státní podniky a další státní i nestátní subjekty a organizace.</p>		

PŘEHLED VÝZEV OPERAČNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ NA ROK 2020

IDENTIFIKACE OBLASTI PODPORY			ZACÍLENÍ VÝZVY		ZÁKLADNÍ PLÁNOVANÉ ÚDAJE O VÝZVĚ		
Prioritní osa	Specifický cíl	Číslo výzvy	Podporované aktivity	Cílové skupiny	Druh výzvy	Předpokládané datum zahájení příjmu žádostí	Předpokládané datum ukončení příjmu žádostí
1	1.1 Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod	151	aktivita 1.1.1 a 1.1.2 (pouze ITI Plzeň)	ITI Plzeňské metropolitní oblasti	průběžná (nesoutěžní)	1. 9. 2020	25. 2. 2021
	1.3 Zajistit povodňovou ochranu intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami	144	1.3.1, 1.3.2, 1.3.3	veřejný sektor	průběžná (nesoutěžní)	3. 2. 2020	1. 3. 2021
		148	1.3.4	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	15. 10. 2020	1. 3. 2021
	1.4 Podpořit preventivní protipovodňová opatření	149	aktivita 1.4.1 – zpracování podkladů pro vymezení území ohroženého zvláštní povodní a aktivita 1.4.3	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	15. 10. 2020	1. 3. 2021
2	2.4 Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek v uhelných regionech	154	aktivity a), b), d), e), g)	vlastníci a provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší	kolová (soutěžní)	1. 7. 2020	1. 2. 2021
3	3.1. Prevence vzniku odpadů	153	aktivita 3.1.1	potravinové banky	průběžná (nesoutěžní)	1. 9. 2020	15. 3. 2021
	3.4. Dokončit inventarizaci a odstranit ekologické zátěže	155	aktivita 3.4.2	veřejný sektor	průběžná (nesoutěžní)	15. 12. 2020	30. 6. 2021
4	4.1 Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území	142	bez omezení, dle PD	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000	průběžná (nesoutěžní)	2. 3. 2020	11. 1. 2021
	4.2 Posílit biodiverzitu	110	aktivita 4.2.4	vlastníci a nájemci pozemků	průběžná (nesoutěžní)	1. 12. 2017	30. 6. 2021
5	5.1 Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie	146	bez omezení, dle PD	veřejný sektor	průběžná (nesoutěžní)	2. 3. 2020	2. 3. 2021
	5.3 Snížit energetickou náročnost a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí	152	bez omezení, dle PD	organizační složky státu, státní příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce	průběžná (nesoutěžní)	1. 7. 2020	31. 5. 2021

Toto je zkrácená podoba harmonogramu výzev pro OPŽP na rok 2020. Jeho úplná podoba s mnoha dalšími užitečnými informacemi je k dispozici na stránkách www.opzp.cz.

Pro zájemce o dotace z Operačního programu Životní prostředí je na Call centru SFŽP ČR zřízena bezplatná Zelená linka 800 260 500.

Profesionálně vyškolení pracovníci rádi žadatelům při řešení možných nejasností ohledně zpracování a podávání žádostí. Na níže uvedené otázky odpovídala vedoucí oddělení Call centra SFŽP ČR Jana Tlustá a Elena Bočevová z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

ČISTOTA VODY

KVALITA OVZDUŠÍ

ZPRACOVÁNÍ ODPADU

OCHRANA PŘÍRODY

ENERGETICKÉ ÚSPORY

Prioritní osa 1, specifický cíl 1.3

Za naši obec bych se chtěl dotázat na možnosti k výzvě č. 144 OPŽP, podporovaná aktivita 1.3.2 – Hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu. V současné době připravujeme žádost o dotaci do této aktivity na retenční nádrž k obecnímu úřadu. Obecní úřad stojí na pozemku a je ve vlastnictví obce. Budova na vedlejším pozemku je restaurace, vše ve vlastnictví obce. Chtěli bychom se zeptat, zda je možné vytvořit společnou retenční nádrž pro oba objekty a zachytávat tak dešťovou vodu z obou objektů. Je toto možné a jedná se o uznatelné náklady?

V popsáném řešení nevidíme problém. Jak jsme se shodli s kolegy z Odboru ochrany přírody, bylo by při splnění dalších podmínek programu a výzvy možné plánovaný projekt podpořit. Dle pravidel (kritéria přijatelnosti pro aktivitu 1.3.2) platí, že hospodaření se srážkovými vodami v rámci komerčně využívaných budov a objektů lze podpořit, pouze pokud jsou vlastněny oprávněnými žadateli. Tato podmínka bude tedy splněna. S ohledem na komerční využití je přitom třeba řešit problematiku veřejné podpory (kapitola D.4 v textu Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v Operačním programu Životní prostředí pro období 2014–2020, tzv. PrZaP). Primárně je věc řešena podle velikosti obce; jestliže jde o obec do 1000 obyvatel, veřejná podpora se neřeší vůbec.

Všechny další detaily (včetně kritérií přijatelnosti, způsobilosti výdajů atd.) najdete v textu PrZaP (tento výchozí dokument najdete na adrese www.opzp.cz, dokumenty, zde k dotčenému tématu SC 1.3 zejména kap. B.6.1.3, kde je podrobný popis podporovaných aktivit, oprávněných příjemců, kritérií přijatelnosti atd.).

Prioritní osa 4

V našem městě jsme z dotace OPŽP realizovali výsadbu zeleně podél komunikací.

Foto: archiv SFŽP ČR

Požádali jsme AOPK ČR o vydání stanoviska k závěrečnému vyhodnocení akce. Jak dlouho vydání tohoto stanoviska trvá?

Stanovisko AOPK ČR k závěrečnému vyhodnocení akce (ZVA) zpracovává místně příslušné regionální pracoviště (RP), které administrovalo hodnocení žádosti. Stanovisko k ZVA obsahuje popis stavu provedených opatření, posouzení plnění závazných podmínek AOPK ČR, popis změn, které byly v rámci realizace projektu provedeny, a fotodokumentaci pořízenou během terénního šetření, které provádí pověřený pracovník v místě akce. Standardní doba pro zpracování stanoviska k ZVA je čtyřicet dní ode dne doručení žádosti. Vzhledem k povaze akce je však třeba brát ohled na aktuální roční období, např. životnost stromků nelze relevantně posoudit v době vegetačního klidu. V takových případech je doporučeno požádat o stanovisko ještě ve vegetační době nebo zažádat o prodloužení termínu ZVA na SFŽP ČR.

Díky dotacím z OPŽP jsme úspěšně dokončili výstavbu rybního přechodu. Jednou z dotačních podmínek je prokázání funkčnosti, přesněji potvrzení funkčnosti odborně způsobilou osobou. Zajímala by nás bližší specifikace požadované odbornosti a náležitosti potvrzení funkčnosti rybního přechodu.

Potvrzení funkčnosti rybního přechodu odborně způsobilou osobou zajišťuje příjemce dotace a předkládá jej spolu se žádostí o vydání stanoviska k závěrečnému vyhodnocení akce na AOPK ČR. Způsob provedení monitoringu je součástí dokumentace, kterou žadatel předložil již v rámci žádosti o podporu. Monitoring musí být prováděn po dobu minimálně jednoho roku standardními způsoby dle typu rybního přechodu, včetně závěrečné zprávy, posouzení, zda rybní přechod splňuje hydrologické parametry s ohledem na ichtyologickou skladbu v daném úseku řeky, a návrhu opatření na zlepšení funkčnosti. Ověřování funkčnosti rybního přechodu je popsáno např. v metodice MŽP dostupné na webu ministerstva. Odborně způsobilá osoba je osoba se vzděláním v přírodovědném oboru, nemusí však být držitelem autorizace.

Financování

Chtěli bychom si ujasnit, dokdy musíme podat žádost o platbu, aby byla vyplacena ještě letos. Je to pro nás dost důležité. Jedná se nám o to, že technologie podpořená v OPŽP má přijít v polovině prosince tohoto roku a my bychom rádi hned podali žádost o platbu a dostali peníze ještě letos. Je to reálné? Pro případ, že to v tomto roce nestihneme, by nás zajímalo, kdy vyplatíte peníze nejdříve v roce 2021.

Informace jsou k dispozici také na webu programu v sekci Aktuality. Fond zde žádá příjemce dotací v OPŽP, a to i s ohledem na aktuální stav šíření nemoci covid-19 v Česku, aby zprávy o realizaci (ZoR) spolu se žádostmi o platby (ZoP) u projektů s již vydaným RoPD podávali průběžně a bez zbytečných odkladů. Termíny pro podání zprávy o realizaci a žádosti o platbu jsou přitom pro závěr tohoto roku stanoveny takto:

a) projekty s termínem ukončení stavebních a realizačních prací do 31. října 2020: podání zprávy a ZoP nejpozději do 18. listopadu 2020,

b) projekty, které budou financovat významnější částky ještě během listopadu 2020: podání zprávy a ZoP nejpozději do 2. prosince 2020.

Pokud vám tedy bude technologie dodána až v půlce prosince, není příliš reálné, aby vám byla platba vyplacena ještě v tomto roce. Dotaz, kdy bude možné proplatit dotace po začátku roku 2021, doporučujeme řešit přímo s finančním manažerem, který byl k vaší žádosti ze strany SFŽP ČR přiřazen.

K tématu doplňuji také zveřejněné upozornění, že rychlá administrace bude z naší strany samozřejmě možná jen u bezchybných zpráv o realizaci a žádosti o platbu. Aby nedocházelo k pozastavení administrace a tím k neproplacení v letošním roce vlivem případných nedostatků, je na adrese www.opzp.cz zveřejněna příručka s názvem „Jak správně vyplnit zprávu o realizaci, žádost o platbu, žádost o změnu a zprávu o udržitelnosti“.

Zde lze zmínit nejčastější chyby, které mají vliv na dobu administrace:

- chybně zadané částky, neodpovídající fakturám,
- investiční a neinvestiční výdaje nastavené v rozporu s vydaným právním aktem,
- neuvedení variabilního symbolu / čísla faktury v žádosti o platbu na soupisce dokladů v IS KP14+,
- chybně zadané úhrady jednotlivých faktur,
- chybějící nebo chybně vyplněné bankovní účty příjemce a fakturujících dodavatelů v MS 2014+.

Více viz uvedená příručka a její text. Jen ještě upozorňujeme, že neprofinancování prostředků naplánovaných na rok 2020 může výrazně zbrzdit administraci plateb projektu v roce 2021.

Finanční udržitelnost VH projektů

Dokončili jsme realizaci projektu z PO 1 OPŽP a nyní bych potřeboval poradit, kde najdeme aktuální informace k finanční udržitelnosti takových vodohospodářských projektů. Na vašem webu se nějak nemohu orientovat.

Ano, zajištění finanční udržitelnosti vodohospodářských projektů financovaných z OPŽP 2014–2020, prioritní osa 1 (specifický cíl 1.1 a 1.2), je jednou z povinností příjemce dotace, a to po celou dobu udržitelnosti, tedy po deset let od vydání posledního kolaudačního souhlasu k projektu.

Závazkem každého příjemce je generování minimálních finančních prostředků jako zdrojů na obnovu vodohospodářské infrastruktury, které byly vypočteny na základě předloženého a Fondem schváleného Nástroje udržitelnosti 2014+. Abychom příjemcům dotace plnění těchto povinností usnadnili, zveřejnili jsme na webových stránkách Operačního programu Životní prostředí dokument, který tyto povinnosti shrnuje a dále upřesňuje.

Dotčený dokument s názvem „Povinnosti příjemce dotace ve vztahu k finanční udržitelnosti vodohospodářských projektů OPŽP 2014–2020“ je k dispozici v sekci Dokumenty.

Zadávání veřejných zakázek

Chtěla bych se zeptat, zda je přípustné, aby odborný dozor (který rozhoduje o převzetí díla) pracující pro zadavatele výběrového řízení na dodávku prací (financovanou z dotací SFŽP) vykonával zaměstnanec společnosti, která se účastnila stejného výběrového řízení a nebyla vybrána. Nejsme si jisti a neradi bychom udělali nějakou závažnou chybu.

Technický dozor je dozorem nad prováděním stavby a ekonomickou stránkou výstavby, který vykonává zástupce stavebníka. Technický dozor tedy kontroluje dodavatele, který stavbu pro stavebníka jako objednatel realizuje. Jako kompletní služba může zahrnovat kontrolu smlouvy o dílo, kontrolu rozpočtu, jednání s projektantem, kontrolu zakrývaných nebo později nedostupných konstrukcí, účast na kontrolních dnech, zápis do stavebního deníku, provádění fotodokumentace stavby, projednání a schvalování soupisu provedených prací, přebírání jednotlivých částí stavby, konečné předání stavby investorovi, soupis seznamu vad a nedodělků a jejich následnou kontrolu do úplného vyřešení a spolupráci při kolaudaci stavby.

Z povahy věci proto vyplývá, že technický dozor musí být vykonáván osobou odlišnou od zhotovitele stavby. Skutečnost, že odborný dozor zadavatele, který rozhoduje o převzetí díla, vykonává zaměstnanec společnosti, která se účastnila výběrového řízení na zhotovitele stavby a nebyla vybrána, uvedenou podmínku splňuje a nedochází tak ke střetu zájmů. Jinou, zde neřešenou otázkou zůstává, jakým způsobem byl proveden výběr poskytovatele takového odborného dozoru.

Pro úplnost uvádíme, že podle § 152 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování

a stavebním rádu (stavební zákon), s účinností od 1. ledna 2018 u stavby financované z veřejného rozpočtu, kterou provádí stavební podnikatel jako zhotovitel, je stavebník povinen zajistit technický dozor stavebníka nad prováděním stavby fyzickou osobou oprávněnou podle zvláštního právního předpisu (tímto zvláštním předpisem je autorizační zákon č. 360/1992 Sb.). Pokud zpracovala projektovou dokumentaci pro tuto stavbu osoba oprávněná podle zvláštního právního předpisu, zajistí stavebník rovněž autorský dozor projektanta, případně hlavního projektanta nad souladem prováděné stavby s ověřenou projektovou dokumentací. Stavbyvedoucí je povinen s osobou vykonávající technický dozor stavebníka spolupracovat (§ 153 odst. 2 stavebního zákona).

Prosím o informaci kam zařadit výsadbu zeleně v rámci SC 4.3 (dodávky, služby, stavební práce). Jedná se o ÚSES (výsadba stromů, keřů, zatravnění, drobná úprava stávající plochy) a my aktuálně řešíme vyhlášení veřejné zakázky. Rádi bychom věc řešili správně.

V případě veřejných zakázek týkajících se realizace územních systémů ekologické stability (ÚSES) jsou tyto zakázky zpravidla považovány za veřejné zakázky na služby. Za veřejnou zakázku na stavební práce by bylo možné je považovat jen tehdy, pokud by jejich součástí byly nějaké stavební činnosti (terénní úpravy) či zhotovení stavby, avšak musel by to být hlavní účel veřejné zakázky (viz ustanovení § 15 zák. č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v účinném znění; dále jen „zákon“). V tomto konkrétním případě, kdy je předmětem zakázky „výsadba stromů, keřů, zatravnění, drobná úprava stávající plochy“, se domníváme, že se jedná o veřejnou zakázku na služby. Pokud by se zadavatel i přesto rozhodl soutěžit zakázku jako veřejnou zakázku na stavební práce, bude odpovědnost za správnou volbu veřejné zakázky na něm. On musí být schopen svůj postup náležitě odůvodnit a obhájit. ●

VOLÁTE A PÍŠETE, RÁDI ODPOVÍDÁME

Na naší telefonní lince radíme tisícům lidí, odepisujeme na tisíce e-mailů. Jsme rádi, že vás naše programy zajímají, ať už je to Operační program Životní prostředí, Národní program Životní prostředí, Nová zelená úsporám, Dešťovka, nebo kotlíkové dotace. Další stovky konzultací vyřizují naše krajská pracoviště a Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, která má na starost část prioritní osy 4 Operačního programu Životní prostředí. Jsme rádi za váš zájem. Volejte na Zelenou linku 800 260 500, pište na dotazy@sfzp.cz. Děkujeme.

Počet telefonátů	
Měsíční průměr	2 127
Nejrušnější byl duben	2 721
„Klidný“ říjen	1 706
Celkem	21 277

Počet e-mailů	
Měsíční průměr	697
Nejrušnější květen	876
„Klidnější“ září	512
Celkem	6 972

Každý pracovní den vyřídíme v průměru	
101 telefonátů	
33 e-mailů	

Údaje od 1. 1. do 31. 10. 2020

Foto: archiv SFŽP ČR

Hojanovice: Posílení zdroje vody

V Hojanovicích byl vyhlouben hydrogeologický průzkumný vrt, který byl po ověřovacích zkouškách přebudován na vodní dílo a napojen na stávající vodovodní soustavu obce.

Podoblast podpory: 1.6.A – Průzkum, posílení a budování zdrojů pitné vody

Název projektu: Vrtaná studna Hojanovice

Kraj: Vysočina

Okres: Pelhřimov

Příjemce podpory: obec Hojanovice

Ukončení projektu: prosinec 2019

Celkové způsobilé výdaje
667 898 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
534 318 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Litohošť: Domovní čistírny odpadních vod

Obyvatelé Litohošti získali nové domovní čistírny odpadních vod. Celkem bylo vybudováno 20 čistíren, které jsou propojeny do soustavy. Sníží se tak znečištění povrchových a podzemních vod z komunálních zdrojů.

Podoblast podpory: 1.3.B – Domovní čistírny odpadních vod

Název projektu: Čištění odpadních vod v obci Litohošť

Kraj: Vysočina

Okres: Pelhřimov

Příjemce podpory: obec Litohošť

Ukončení projektu: prosinec 2019

Celkové způsobilé výdaje
3 601 075 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
2 350 000 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Špindlerův Mlýn: Oprava silnice

V horské obci dělníci opravili místní obslužnou komunikaci v délce 853 metrů v katastrálním území Labská. Silnice je zároveň značenou turistickou trasou směřující k Labské přehradě.

Podoblast podpory: 5.5.A – Podpora v oblasti infrastruktury a vybavenosti obcí

Název projektu: Oprava místní obslužné komunikace město Špindlerův Mlýn, k. ú. Labská

Kraj: Královéhradecký

Okres: Trutnov

Příjemce podpory: město Špindlerův Mlýn

Ukončení projektu: prosinec 2019

Celkové způsobilé výdaje
4 700 385 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
1 000 000 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Žacléř: Výměna osvětlení

V obci nechali vyměnit 36 kusů světelných zdrojů včetně stožárů a kabelových rozvodů na území města. Díky tomu se významně sníží spotřeba energie a poklesne míra světelného znečištění.

Podoblast podpory: 5.5.B – Snížení světelného znečištění

Název projektu: Výměna svítidel a snížení světelného znečištění VO v Žacléři – 2. etapa

Kraj: Královéhradecký

Okres: Trutnov

Příjemce podpory: město Žacléř

Ukončení projektu: listopad 2019

Celkové způsobilé výdaje
2 293 497 Kč

Dotace ze SFŽP ČR
1 949 472 Kč

Hrdějovice: Protipovodňová opatření

Hrdějovice nechaly instalovat lokální výstražný a varovný systém a následně nechaly digitalizovat povodňový plán. Tím pomohou správnému posouzení povodňového nebezpečí, ochraně zdraví a majetku občanů v zájmové oblasti a lepší stávající systém povodňové ochrany.

Prioritní osa 1, specifický cíl 1.4 – Podpořit preventivní protipovodňová opatření

Název projektu: Protipovodňová opatření obce Hrdějovice

Kraj: Jihočeský

Okres: České Budějovice

Příjemce podpory: obec Hrdějovice

Ukončení projektu: 20. 12. 2018

Celkové způsobilé výdaje
1 870 313 Kč

Příspěvek EU
1 309 219 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Chornice: Filtrace prachu v kamenolomu

V kamenolomu byla zakrytována technologická část linky a instalována filtrační stanice na prachové částice. Úpravy na technologické lince kamenolomu významně snižují emise tuhých znečišťujících látek.

Prioritní osa 2, specifický cíl 2.2 – Snižit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Název projektu: Odsávání linky kamenolomu Chornice

Kraj: Pardubický

Okres: Svitavy

Příjemce podpory: EUROVIA Kamenolomy, a. s.

Ukončení projektu: 27. 11. 2018

Celkové způsobilé výdaje
5 936 860 Kč

Příspěvek EU
3 858 959 Kč

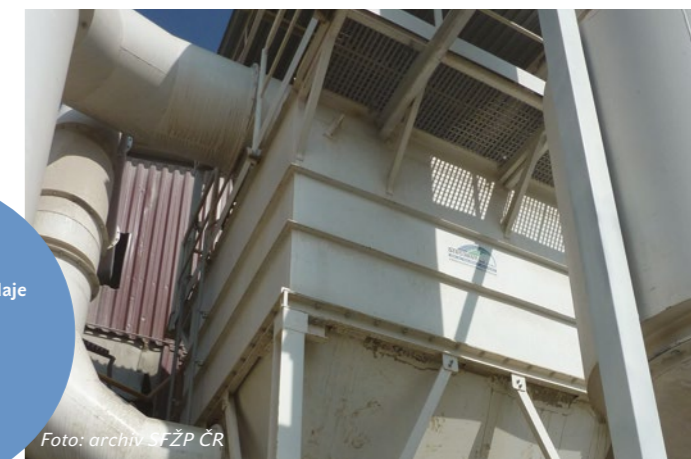

Foto: archiv SFŽP ČR

Tovačov: Revitalizace historické aleje

Cílem revitalizace je uchování a zlepšení stavu zastoupených ekosystémů a zajištění vhodných podmínek pro trvalý výskyt typických i ohrožených druhů volně žijících druhů organismů. Dalším cílem je ošetření senescentních stromů.

Prioritní osa 4, specifický cíl 4.2 – Posílit biodiverzitu

Název projektu: Revitalizace historické aleje u rybníka Kolečko

Kraj: Olomoucký

Okres: Olomoucký

Příjemce podpory: Lesy České republiky, s. p.

Předpokládané ukončení projektu: 30. 9. 2021

Celkové způsobilé výdaje
2 666 190 Kč

Příspěvek EU
2 266 261 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

Zdice: Komplexní revitalizace zeleně

Ve Zdicích revitalizují a zakládají zeleň v intravilánu města. Úpravy spočívají v kácení nevhodných dřevin, ve výsadbě nových stromů a v založení trávníků. Cílem akce je zvýšení biodiverzity, podpoření ekologické stability, založení a rozšíření ploch pro zadržení a využití srážkových vod.

Prioritní osa 4, specifický cíl 4.4 – Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech

Název projektu: Projekt komplexní revitalizace městské zeleně ve Zdicích – etapa I

Kraj: Středočeský

Okres: Beroun

Příjemce podpory: město Zdice

Předpokládané ukončení projektu: 30. 9. 2021

Celkové způsobilé výdaje
3 190 364 Kč

Příspěvek EU
1 914 218 Kč

Foto: archiv SFŽP ČR

POUR FÉLICITER 2021

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Foto: Václav Sojka

Odebírejte **Prioritu** v elektronické podobě!

Spotřebujeme **méně** papíru, nafty a energií

Dostanete ji **hned** v den vydání

Přistane vám **do e-mailu**

priorita.cz

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Priorita | měsíčník Státního fondu životního prostředí ČR | vydává Státní fond životního prostředí ČR, rezortní organizace Ministerstva životního prostředí | ročník 13 | číslo 12 | prosinec 2020 | časopis je distribuován bezplatně, pouze na území ČR | **adresa redakce:** Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 | **kontakt na redakci:** priorita@sfzp.cz | **objednávky:** www.sfpz.cz, www.opzp.cz | **redakce:** šéfredaktor: Jan Rödling; redaktorka: Barbora Scheinherrová; grafická úprava: Denisa Moučková | číslo registrace: MK ČR E 18178 | Tento časopis je tištěn dle ekologických standardů. | Texty z časopisu Priorita je možné přetiskovat za předpokladu uvedení autora a zdroje.

 Prosíme o správné vytřídění recyklovatelného obalu i časopisu.